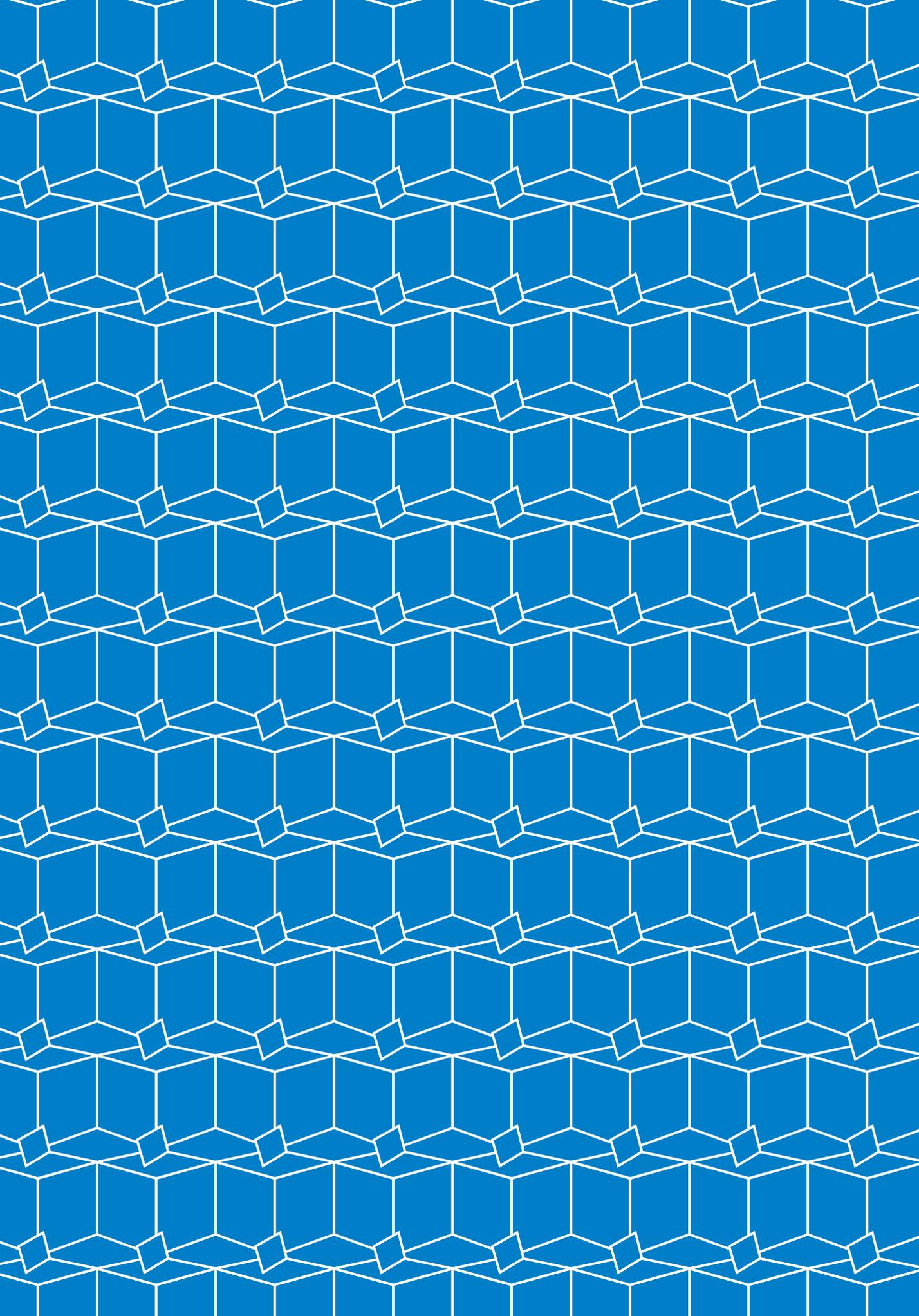

Guddiga Madaxa Bannaan ee Doorashooyinka Qaranka

2017-2021
Qorshaha
Istaraatiijiyadda

Guddiga Madaxa Bannaan ee Doorashooyinka Qaranka
QORAAL QABYO AH

Qorshaha **Istaraatiijiyadda** **2017-2021**

Maarso, 2017

Tusmo

Warbixin Kooban ...1

CUTUBKA KOOWAAD ...6

1. Hordhac ...6

Taariikhda Aas-Aaska ...6

Waajibaadka Guddiga Madaxabanaan Ee Doorashooyinka Qaranka ...6

Dhismaha Maamulka Guddiga Doorashada ...9

Fikirka Iyo Micnaha Guud Ee Qorshaha Istaraatiijiyadda Shanta Sano ...12

Qaabka Dhismaha Istaraatiijiyadda ...13

CUTUBKA LABAAD ...14

2. Falanqaynta Xaaladda ...14

Hordhac ...14

Bay'adda Gudaha ...14

Bay'adda Dibadda ...18

CUTUBKA SEDDEXAAD ...22

3. Jiheynta Istaraatiijiyaded ee Guddiga ...22

Horudha ...22

Himilooyinka Guud Ee Qorshaha Istaraatiijiyadda Waa: ...23

Qiimaynta Istaraatiijiyadda ...26

CUTUBKA AFARAAD ...39

4. Qorshaha fullinta ...39

Shaxda Wax Qabadka Macquulka Ah ...40

CUTUBKA SHANAAD ...63

5. Qorshaha Daba Galka ...63

Hordhac ...63

Warbixinnada iyo Dib U Eegisyada ...63

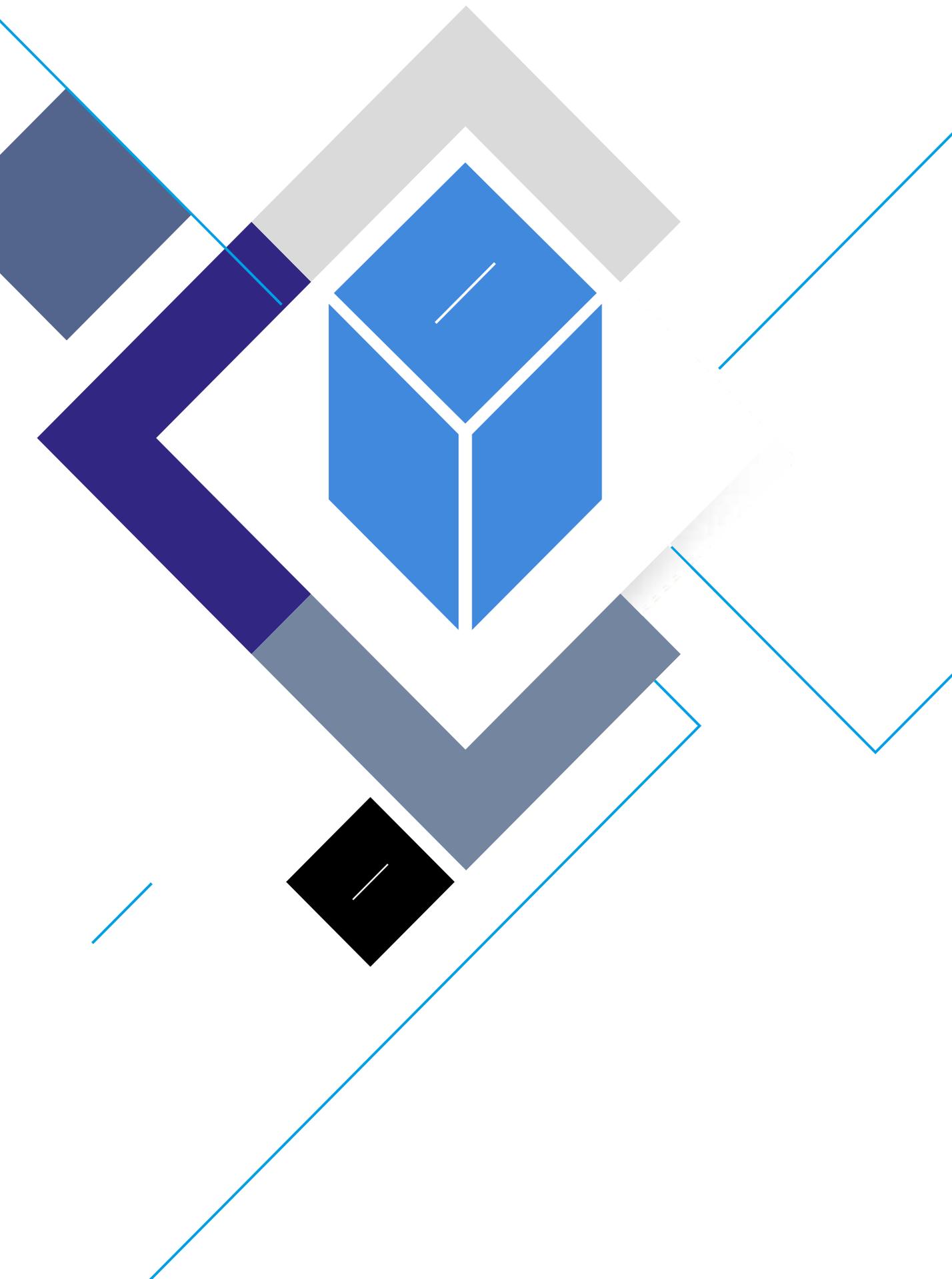
Natiijooyinka Hannaanka Shaqo ...63

Waajibaadka Shaqaalaha Xoghaynta ...64

Qaab Dhismeedka Qorshaha Kormeerka ...65

Macnaha Xarfaha

- Codbixinta Dalka Dibaddiisa - **CDD**
- Diiwaangalinta Codbixiyaha - **DC**
- Dowlad-gobaleedyada Xubnaha ka ah Federaalka - **DXF**
- Hiigsiga Dhismaha Dowlad Nabad ah - **HDDN**
- Guddiga Madaxbanaan ee Doorashooyinka Qaranka - **GMDQ**
- Madashada Hoggaanka Qaran - **MHQ**
- Maamulka Shaqada iyo Shaqaalaha - **MSH**
- Nadaamka Gudbinta natiijada - **NGN**
- Qiimayn iyo Kormeerka - **QK**
- Qorshe Howleadka Doorashooyinka - **QHD**
- Qorshaha Horumarinta Qaranka Soomaaliyeed - **QHQS**
- Sharciga Diiwaan-gelinta Xisbiyada Siyaasadeed - **SHDXS**
- Ururada Aan Xukuumiga ahayn ee Caalamiga ah - **UAXC**
- Ururada Bulshada Rayidka - **UBR**
- Wasaaradda Arimaha Gudaha iyo Federaalka - **WAGF**
- Wacyigalinta Codbixiyaha - **WC**
- Wasaaradda Maaliyadda - **WM**
- Warbixinta Qiimaynta Waxqabadka - **WQW**
- Warfaafinta iyo Tiknolajiyada Isgaarsiinta - **WTI**
- Xerka Anshaxa - **XA**
- Xukuumadda Federaalka Soomaaliya - **XFS**
- Xoghayaha Guud - **XG**
- Xubnaha Guddiga Doorashada - **XGD**

WARBIXIN KOOBAN

Hordhac

Guddiga Madaxabanaan ee Doorashada Qaranka [GMDQ] waxaa lagu aas-aasay Qodobka 111G ee Dastuurka KMG [2012] ee Jamhuuriyadda Federalka Soomaaliya. Guddiga waxaa loo aas-aasay loona igmaday inuu fuliyo maamulana dhammaan hannaanka Doorashooyinka dalka.

Qorshahan istaraatiijiyadeed waxaa loo diyaariyay inuu la jaanqaado Dastuurka KMG ah oo qodobadiisa aasaasiga ah ku qeexay in qof kasta oo Soomali ah uu xaq u leeyahay inuu helo doorasho xor iyo caddaalad ah, islamarkaana la isku halayn karo. Sidaa darteed Madasha Hogaanka Qaran ee Soomaaliya waxaa ay dajiyeen himilo fog si loo gaaro doorasho guud oo 'hal qof iyo hal cod' ah tasoo dalka ka dhacda 2020.

Qorshahan Istaraatiijiyadeed waxaa uu la jaanqaadayaa Qorshaha Istaraatiijiyada Horumarinta Qaranka ee Soomaaliya [QHQ] ee 2017- 2019 kaasi oo dowladda Federaalka u ogolaanaya in ay keento hannaan siyaasadeed iyo mid dhaqaale kaasoo xoojiyanaya Dowlad-gobaleedyada una ogolaanaya inay fuliyaan adeegyada kala duwan iyo fursado dhaqaale si muwaadiniinta Soomaaliyeed ay u helaan jawi nabdoon.

Faaqidaadda Bay'adda dibadda

Waxaa la ogsoon yahay in dhacdooyinka bay'adda dibaddu ay saamayn ballaaran ku leeyihiin fulinta istaraatiijiyada Qorshahan.

Colaadahii horey u jirey ee saameeyay bay'adda siyaasadda way kasoo reynayaan waxaana jira rabitaan siyaasaddeed 'in la qabto doorashooyin'.

Hasayeeshee Doorashadii xubnaha cusub ee Baarlamaanka [2016] iyo hanaankii doorasho ayaa waxaa uu u muuqdaa inay tahay arin Horumar u ah shaqadda Guddiga Doorashada. Sidaa oo kale, Xubnaha Aqalka Sare ee matalayay Dowlad-gobaleedyada ayaa ah kuwo fududeenaya xiriirka wadashaqeyneed.

Kaalinta muhiimka ah ee ay qurbajoogta Soomaaliyeed ka ciyaartay ka qeyb qaadashada taageerada dhaqaale ee dadka gudaha ayaa iyaduna muhimaddeeda leh gaar ahaan maalgashiga ay sameeyeen.

Waxaa intaa sii dheer ka qaybgalka Baarlamaanka ay ka qayb galeen Haweenka, Dhalinyarada iyo dadka laga tirada badan yahay ayaa iyaduna waxaa ay muujinaysaa dulqaadka siyaasadeed iyo wadajirka hannaanka doorasho ee Soomaaliya. Dhanka kale lahaanshaha Hal Luuqad, Hal Dhaqan iyo Hal Diin ayaa waxaa ay keenaysaa in shacabka Soomaliyeed ay ka qayb galaan hannaan doorasho iyo dib u dhiska dalka.

Dhaqaalaha Soomaaliya waa mid hadda ka soo kabanaya jawigii colaadda walina ah mid itaal daran. Waddankan waxaa uu u baahan yahay kaabayaal dhaqaale oo kala duwan iyo maalgashi keenaya inuu kobco dhaqaalahu, si kastaba ha ahaatee Dhaqaalaha dalka ma ahan mid u kobcaya sidii loo baahnaa taasoo ay sabab u tahay ah ilaha dhaqaaluhu oo xadiddan Dhaqangalinta qorshaha istaraatiijiyadeed waa mid sidoo kale si wayn loo saadiliyay taasi oo ay dowladdu ay awoodi doonto inay samayso ilaha dhaqaale ee furaha u ah qorshahan.

Aragtida bulshada ee ku aaddan in ay go'aannada hogaanka u hayaan xagjiriinta. Inkastoo dalku wali u qeybsan yahay qabaa'il taasi oo ka hor imaanaysa aragtidii ahayd in Soomaaliya ay dhan walba ka midaysan tahay. Mujtamaca Soomaaliyeed oo sidiisaba ah mid uu hoggaanka raggu u hayo taasoo adkeyneysa u sinnaanta jinsiga ee fursadaha hoggaaminta dalka marka ay doorasho 'hal qof iyo hal cod.' dhacdo. Sida xoogga leh ee Tiknoolajiyada ay u adeegsadaan Soomaalidu gaar ahaan teleefoonnada dhexdooda ah ayaa waxa ay fursad weyn iyo wadashaqayn u noqonaysaa hannaanka doorasho. Somaalidu si baaxad leh ayay u adeegsataa teknoolojiyadda, gaar ahaan dhalinyarada oo lagu qiyaaso in ay yihiin 60% bulshada Soomaaliyeed.

Marka laga hadlayo shuruucda, qaab dhismeedka shuruucda hada jira ayaa xoojin iyo saxid u baahan si la iskuwaafajiyo farqiyadda u dhaxeeya Sharciga Guddiga doorashada iyo Dastuurka KMG ah ee Jamhuuriyadda Federaalka ah ee Soomaaliya.

Meelaha qaar ayaa shaqooyin muhiim ah laga qabtay halka meelo kale shuruucdooda ay dib u eegis ku socoto si loo gaaro in la ansaxiyo. Hase yeeshee waxaa wali jira

waxyaabo muhiim ah oo meel la iska dhigay oo ku saabsan hannaanka sharciyeed oo u baahan in loo gudbiyo Baarlamaanka si uu u ansaxiyo. Si la mid ah taa waxaa wali jira hannaan xeer hoosaadyo oo loo baahan yahay in la hormariyo.

Arimaha Istaraatiijiyada Bay'adda Gudaha

Bay'adda gudaha ayaa waxaa ay keenaysaa fursado iyo caqabadooyin kala duwan oo ay tahay in la dhowro marka la fulinayo istaraatiijiyadda, inkastoo waajibaadka dastuuriga ah ee lagu aas-aasay Guddiga ay awood u siinayaan inuu si sharci ah u jiro una howlgalo, hasa yeeshee waxaa jira baahi loo qabo in la aas-aaso hannaan maamul oo daruuri ah oo la xiriira shuruucda iyo siyaasadaha gudaha ee Guddiga. Tabar-darrida Hey'adan haatan heysata, ayaa waxa ay tahay shaqaalaha iyo miisaaniyadda oo labadaba yar taasoo sababtay in Guddiga uu awoodi waayo inuu waajibaadkiisii u guto sidii loogu tala galay.

Hubinta Qaab-dhismeedka Guddiga ayaa wali loo baahan yahay si Guddigu u guto howlaha muhiimka ah ee hor yaalla. Ayadoo taa ay jirto ayaa haddana waxaa loo baahan yahay in si dhaqsi ah loo dhiso xoghaynta Guddiga. Siyaasadaha, nidaamyada iyo tilmaamaha lagama maarmaanka u ah howlaha wax ku oolka ah ee Guddiga, ayaa sidoo kale loo baahan yahay in la dhammeystiro. Ugu dambayntii in la hirgaliyo hannaan maamul oo waxqabad leh ayaa loo baahan yahay si loo hubiyo howl gudashada shaqaalaha.

Waxbarashada madaniga ah iyo tan cod-bixinta ayaa loo arkay inay tahay baahida ugu daran ee hadda taagan oo ay tahay inuu guddigu ka howlgalo, kuna daro qorshaha istaraatiijiyadeed ee Guddiga. Waxaa sidoo kale muhiim ah in la aas-aaso farsamo isgaarsiineed (wadaxiriir) oo muhiim u ah xiriirka siyaasadeed ee gudaha iyo dibadda. Abuurida Manhaj tayo leh ayaa ah muhiimadda koowaad taasoo lafilayo inay horseed u noqoto istaraatiijiyadan, sidoo kale waxaa muhiim ah loona baahan yahay in la caddeeyo lagana wadashaqeeyo howlo kala duwan oo la filayo inay kaalin mug leh ka ciyaaraan sidii loo heli lahaa waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixinta. Arintan ayaa noqotay mid muhiim ah oo la qudaraynayo in dhallinyarada Soomaaliyeed si wanaagsan u fahmaan, maadaama inta badan dadka Soomaaliyed aysan aqoon ama khibrad u lahayn doorashooyinka dimuquraadiga ah.

Wacyi galinta cod-bixiyaha iyo waxbarashada madaniga ah ayaa la filayaa inay kaalin wayn ka ciyaaraan diiwaan-galinta cod-bixiyaasha, taasi oo ah laf-dhabarta geeddi socodka doorashada iyo qorshaha istaraatiijiyaddan. Guddigu waa in uu u fariisto islamarkaana uu dajiyo sidii lagu heli lahaa diiwaan galin la isku halayn karo. Tani waxaa ay u baahnaa doontaa in helo habka ugu habboon diiwaangalinta codbixiyaha. Waxaa ay keeni doontaa in la dhiso xiriirka daneeyayaasha muhiimka u ah doorashada, sida dowladda Federalka ah ee Soomaaliya, Maamul-gobaleedyada, xisbiyada siyaasadeed, Qabaa'ilada iyo Bahwadaagta kale.

Geedi-socodka qabsoomidda doorashadu waxay u baahnaan doontaa in la iskuduwo saadka iyo maaraynta xarumaha codbixinta iyo in waqtiga loo baahan yahay la helo qalab codeyn oo tayo leh, shaqaaleynta, tababarida iyo daabuleynta shaqaalaha xarumaha codbixinta waqtiga ugu haboon. Geedisocodkan waxaa sidoo kale ka mid ah codaynta, tirinta, ilaalinta iyo xaqiijinta natiijada, taasi oo u baahan in loo wajaho si hufan.

Maaraynta cabashooyinka iyo khilaafaadka la xiriira doorashada ayaa sidoo kale ka mid ah istaraatiijiyadda qorshaha doorashada Xarunta Guddigu haatan waxaa ay ku taallaa xarunta Madaxtooyada (Villa Somalia) taasoo caqab ku ah gudashada waajibaadkood iyo la xiriirka bulshada Somaaliyeed. Madaxabannaanida Guddiga iyo inta la shaqaysa. Waxaa Istaraatiijiyadan ku cad in uu Guddigu yeesho xarun uu ku howlgalo oo ku taala Muqdisho.

Dastuurka KMG ah ee dalka ayaa Guddiga waxaa uu siinayaa in uu yeesho madaxbannaani miisaaniyadeed, taasi oo dowladda fareysa in Guddigu uu helo miisaaniyadaasi. Sidoo kale Guddiga waa inuu helo wax walba oo farsamo maalgalined oo uu u baahan yahay.

Waxaa lagama maarmaan ah in lagu dhiso hannaanka Macluumaadka Isgaarsiinta Farsamada Casriga ah Communication (ICT) howlaha Guddiga dhexdiisa iyo geeddi socodka doorashada. Nooca tiknoolajiyada loo isticmaalayo hannaanka doorashada ayaa ah mid lagu dersay qorshahan istaraatiijiyadeed, sida loo isticmaalo tiknoolajiyadda hadda jirta ayaa ayaduna u baahan in la qiimeeyo.

Qorshaha Fulinta

Dhaqangalinta qorshaha istaraatiijiyadeed ee Guddiga Doorashada [GMDQ] waxaa lagu saleeyay howlaha ku qoran Halbeegga Hannaanka Shaqo ee Caqli-galka ah (logical framework matrix). Howlaha intooda badan ayaa waxaa ay tahay in lagu fuliyo mudo shan sano ah, laga bilaabo 2017-2021. Si loo gaaro doorashooyinka guud ee 2020^{ka}, sida mudnaanta ay u kala leeyihiin ayaa loo wajahayaa himilooyinka la hiigsanayo. Intaa waxaa dheer, howlahan la raadinayo in la xoojiyo sida qaab-dhismeedka nadaamyada iyo awoodaha Guddiga ayaa sidoo kale loo qorsheeyay mudnaanta koowaad. Sidaa awgeed Halbeegga Hannaanka Shaqo ee Caqli-galka ah (logical framework matrix) ayaa noqonaya tubtii la raaci lahaa si uu qorshahu u hirgalo.

Kormeerid iyo warbixin

Qorshaha kormeerku wuxuu ku siinayaa tilmaamo cad-cad si aad u dabagashid hawlfuulinta. Warbixinta dabagalka waxaa lagu diyaarin doonaa laguna salayn doonaa macluumaadka la soo aruuriyay. Qorshaha dabagalka waxaa loo naqshadeeyay si aynan culeys ugu noqonin ama aysan noqon howlaha kaliya oo ay ka shaqeeynayaan Guddigu.

CUTUBKA KOOWAAD

1. HORDHAC

Taariikhda Aas-Aaska

- 11 Ka dib in ku dhowaad nus-qarni oo dalka uu ahaa doorasho la'aan ayaa waxaa la aas-aasay Guddiga Madaxabanaan ee Doorashooyinka Qaranka [GMDQ] kaas oo bilaabay inuu dhiso aas-aaska iyo u diyaar gorowga doorashooyinka mustaqbalka. Sagaal xubnaad oo uu Guddigu ka kooban yahay ayaa labo ka mid ah waxaa ay yihiin dumar, dhammaantood waxaa lagu hor dhaariyay Baarlamaanka 22 Juulaay 2015^{kii}, ayadoo xubnaha Guddiga lagu soo xulay hannaan loo tartamay oo lagu daabacay wargaysyada dalka.
- 1.2 In ka badan 356 oo qof ayaa codsigooda waxaa ay u soo gudbiyeen Wasaaradda Arrimaha Gudaha iyo Fedaraalaaynta. Guddi Madaxabanaan ayaa loo xilsaaray inay kala xulaan codsiyada tartamayaasha, Guddigaasi oo ka madaxbanaan qaybaha xukuumadda waxa ay u gudbiyeen 27 magac Golaha Wasiirada. Xulista iyo magacaabista xubnaha Guddiga waxaa sameeyay Golaha Wasiirada oo ah hay'adda ugu saraysa oo mas'uulka ka ah howshan. 9 ka mid ah 27 magac ayaa ka dib loo gudbiyay Baarlamaanka, kuwaas oo markii dambe baarlamaanku uu codeyn sir ah ugu codeeyay kuna ansaxiyay, siiyay-na codka kalsoonida ah.

Waajibaadka Guddiga Madaxabanaan Ee Doorashooyinka Qaranka

- 1.3 Guddiga Doorashooyinka Madaxabanaan ee Qaranka waxaa lagu aas-aasay qodobka 111g ee darstuurka KMG ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, kaasi oo oo qeexaya waajibaadka Guddiga oo ay ka mid yihiin:
- Qabadashada Doorashooyinka Madaxwaynaha
 - Qabashada doorashooyinka Baarlamaanka Federaalka
 - Inuu sameeyo diiwaangalinta codbixiyaasha iyo dib u eegista kaalinta codbixiyaasha
 - Diiwaangalinta Musharixiinta doorashooyinka
 - Inuu xaddeeyo deegaanada doorashooyinka iyo xarumaha codbixinta.
 - Xeerka nadaamka xisbiyada siyaasadeed
 - Xalinta khilaafaadka la xiriira doorashooyinka
 - Fududaynta dhowrista, dabagalka iyo qiimaynta doorashooyinka
 - Xeer u dajinta lacagta ay qarash gareeyaan musharixiinta iyo xisbiyada
 - Sameynta Xeerka Anshaxa ee musharixiinta doorashada iyo Xisbiyada
 - La socodka cabashooyinka la xiriira xeerka magacaabidda musharixiinta xisbiyada, Wacyigalinta codbixiyaha.

- 1.4 Sharciga Guddiga doorashada ee lagu sameeyay si waafaqsan dastuurka KMG feberaayo 2015 qodobkiisa 14 ayaa Guddiga waxaa u awood u siinayaa:
- i) Inay qabanqaabiyaan, aftida iyo doorashooyinka heer Degmo, heer Gobal iyo Heer Qaran intaba.
 - ii) Inta xisbiyada siyaasadeed ay ka samaysmayaan Deegaanada Doorashada, Guddiga doorashada ayaa maamulaya doorashooyinka degmooyinka kuwa dowlad-gobaleedyada wuxuuna ku maamulayaa si waafaqsan sharciga Nam-barkiisu yahay LR116 iyo nadaam kasta oo waafaqsan sharuucda dalka
 - iii) Diiwaagalinta codbixiyaasha iyo inuu si joogta dib u eegis ugu sameeyo dii-waangalinta codbixiyaasha
 - iv) Go'aaminta deegaanada doorashada iyo xarumaha codbixinta si waafaqsan anshaxa doorashooyinka.
 - v) Sharciyeynta howlaha xisbiyada siyaasadeed si waafaqsan sharciga xisbiyada iyo shuruucda kale ee dalka
 - vi) Inuu fudadeeyo dabagalka iyo qiimaynta doorashooyinka
 - vii) In uu soo saaro shuruucda hagi lahayd musharixiinta iyo xisbiyada siyaasa-deed ee ka qayb galaya doorashooyinka
 - viii) Inuu baaro lana socdo in xisbiyada siyaasadeed ay waafajiyeen magacaabista musharixiinta si waafaqsan xeerarka doorashada
 - ix) Inuu wacyigalin u sameeyo bulshada iyo codbixiyaasha
 - x) Inuu sameeyo diiwaan-galinta Musharixiinta doorashada
 - xi) Inuu maamulo doorashada Baarlamaanka federaalka
 - xii) Inuu maamulo qabashada Aftida
 - xiii) Inuu fudadeeyo dabagalka howlaha la xiriira doorashada
 - xiv) Inuu xaliyo arimaha la xiriira cabashooyinka doorashada, ayadoo aan lagu xad-gudbaynin nidaamka garsoorka ee Jamhuuriyadda Federaalka ah ee Soomaaliya
 - xv) Inuu shaaciyoo natiijooyinka doorashada
 - xvi) Inuu shaaciyoo muddada uu soconayo olalaha doorashada, inuu go'aamiyo waqtiga kama dambaysta ah ee doorashooyinka iyo inuu dajiyo waqtiga ururada iyo ka qaybgalayaasha doorashada si waafaqsan dastuurka iyo xeerkan
 - xvii) Inuu sameeyo xeerarka, wadiiqooyinka iyo tilmaamaha hagaya hannaanka doorashada
 - xviii) Guddigu waxaa uu xaafiisyo ka furanayaa dalka gudhiisa si waafaqsan anshaxa howlaha Guddiga iyo waajibaadkiisa
 - xix) Si Guddiga uu u qorto shaqaalaha uu u baahanyahay waa inuu ku saleeyo anshaxa doorashada islamarkaana waafaqsan sharciga sharciga shaqaalaha rayidka
 - xx) Guddiga waxaa uu shaqada ka joojin cid walba oo lagu helo falal wax u dhimmi kara dhexdhexaadnimada iyo cadaaladda doorashooyinka iyadoo arimahaas loo gudbinayo hay'adaha garsoorka
 - xxi) Xalinta khilaafaadka ka dhasha doorashooyinka waxaa go'aanka ugu dambeeya ka gaaraya Guddiga doorashada, marka laga reebo cabashooyinka

- xaqqa uu u leeyahay codbixiyaha iyo xaqqa ka qaybgalka doorashooyinka iyo natiijada kama dambaysta ah ee doorashada waxaa racfaan looga qaadan karaa maxkamadda dastuuriga ah
- xxii) Inuu diyaariyo xeerka anshaxa musharixiinta, xisbiyada siyaasadeed iyo warbaahinta
- xxiii) Waxaa uu qaadan karaa go'aamo maamul ee ku saabsan cabashada la xiriirta go'amada Guddiga, kuwaas oo la xiriira shaqaalaha iyo wakiilada Guddiga. Haddii dhinacyadu aanay ku qancin go'amada Guddiga waxaa ay dacwad la xiriirta arintaas u gudbin karaan maxkamadda 14 cisho gudahood, ayadoo maxkamadduna ay sida ugu dhaqsiiyaha badan go'aan uga gaarayso arintaasi
- xxiv) In la cadeeyo in doorashooyinku ay u dhaceen nadaamkii loogu talagalay iyo in loo baahday in dib loogu noqdo doorashada deegaanka iyo in la diido natiijooyinka haddii ay cadaato in natiijadu muujinaynin rabitaanka codbixiyaasha
- xxv) In ganaax iyo cuno-qabatayn maamul lagu soo rogo cid kasta oo ku kacda fal dambiyeed, marka laga reebo fal dambiyeed la xiriira ku xad gudubka sharciga iyo xeerarka u degsan Guddiga
- xxvi) Guddigu waxa uu masharaxnimada ka joojin karaa ama liiska magacaabista kalanoqon kara qof kasta oo jabiya sharciga ama aan buuxin shuruudihii sharcigu u dajiyay tartanka doorashooyinka
- xxvii) Inay qeexaan goobaha codbixiyaasha ay codkooda ku dhiibanayaan
- xxviii) Inay naqshadeeyaan waraaqaha codaynta iyo inay sameeyaan timaamaha habka
- xxix) loo calaamadaynayo waraaqaha
- xxx) Inay qeexaan qaabka loo tirinayo codka
- xxxi) in uu cadeeyo habka tirinta codaynta
- xxxii) in loo diyaariyo karaka aqoonsiga goobjoogayaasha madaxabanaan iyo wariyaasha ka qaybgalaya hanaanka doorashada
- xxxiii) Guddiga waxuu xukuumadda federalka u gudbin karaa hakinta doorashada muddo go'an isagoo baarlamaanka u gudbinaya cadaymo faah-faahsan oo waqti cayiman leh
- xxxiv) Inuu fuliyo howl kasta oo loo diro oo dastuurka iyo sharciga u idmaday

Dhismaha Maamulka Guddiga Doorashada

- 1.5 Guddiga Madaxabanaan ee Doorashooyinka Qaranka [GMDQ] waxaa xubnihiisa ay ka kooban yihiin, Guddoomiye, Guddoomiye ku xigeen iyo 7 xubnood kuwaas oo mas'uul ka ah jihaynta istaraatiijiyadda siyaasadeed. Waxayna u qeybsamaan 3 guddi-hoosaad: Guddiga Maamulka iyo Maaliyadda, Guddiga howlgalinta doorashada iyo wacyi galinta dadwaynaha. Howl-maalmeedka Guddiga ayaa waxaa mas'uul ka ah xoghaynta Guddiga oo uu madax ka yahay xoghayaha Guud [XG].
- 1.6 Xoghayntu waxay ka koobnaan doontaa mustaqbalka dhow sida la qorsheeyay Saddex Agaasime: Agaasimaha Maamulka iyo Maaliyadda, agaasima-

ha siyaasadda iyo wacyi-galinta dadwaynaha iyo agaasimaha howlaha doorashada. Waxaa kale xubnaha Guddiga (commissioners) toos u hoos yimaada xafiis gaar ah oo u qeybsan diiwaan-galinta Xisbiyada Siyaasadda.

1.7 Sida ku meel gaarka ah ee Guddigu u sii shaqeynayay waxaa hawl gala haatan Agaasimaha maamulka iyo maaliyadda oo ay weheliyaan dhowr maamule oo mas’uul ka ah: Waaxda Shaqada iyo Shaqaalaha, Xiriirka warfaafinta iyo Tiknoolajiyada ICT, maktabada, adeegyada loojistikada, iyo xisaabiye. Agaasimaha howlaha doorashada iyo wacyi galinta waxaa howshiisa ku weheliya

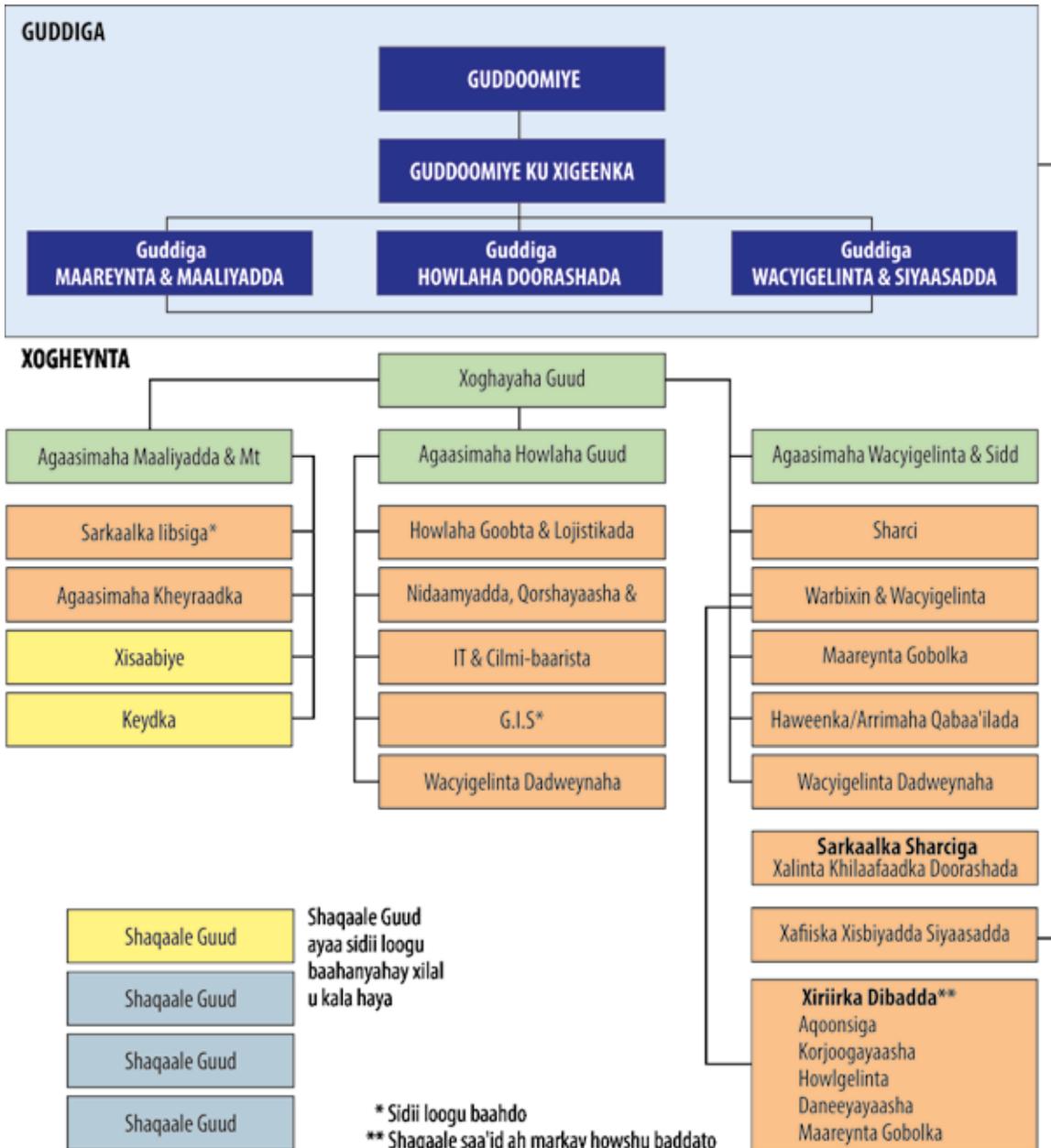

Fig. 1: National Independent Electoral Commission Organizational Structure

maamulayaal mas’uulka ka ah howlaha doorashada, wacyi-galinta bulshada iyo ururada Bulshada, amniga doorashada hab-maamuuskeeda iyo wakiilada xisbiyada siyaasadeed. Si loo xoojiyo howlaha xoghaynta Guddigu waa inuu sii wado shaqada la taliyayaasha mas’uulka ka ah maamulka iyo maaliyadda, arrimaha sharciga, wacyi galinta dadwaynaha siyaasadda iyo qorshaynta. Xubnaha kale ee xoghayntu waxay door muhiim ah ka ciyaarayaan inay taageeraan kaalinta uga bannaan hab-dhismeedka Hay’adda, sida ku xusan qaab-dhismeedka GMDQ;

Wax qabadka guddiga Oo Kooban

- 1.8 Tan iyo markii uu howl-galay Guddiga waxaa uu diiwaan galiyay howlo dhowr ah oo u qabsoomay, taasi oo ka mid ah qorshaha shaqada hay’addu ku talaabsatay. Howlihii ugu muhiimsanaa ee qabsoomay ee laga gaaray ujeedooyinkii laga lahaa waxaa ka mid ah:
- i) Sare u qaaddida Tayada Aqoon Doorasho ee Guddiga [GMDQ]: Guddiga iyo Xoghayntiisa ayaa safaro aqoon kororsi ah waxay ku tageen dalalka kala ah: Tanzania, Zanzibar, Turkey, Urdun, Maraykanka, Koonfur Africa, Kenya, Tuuniisiya iyo Ghana. Waxyaabihii ugu muhiimsanaa oo laga soo bartay dalalkaas waxaa ka mid ahaa; Sida loo maamulo doorashooyinka ayadoo booqashooyinkaasna Guddigu xiriir wadashaqayneed la soo yeeshay Guddiyada Doorashooyinka ee dalalkaasi. Waxaa kaloo intaa dheeraa in hay’ado dhowr ah lala yeeshay xiriiro sare loogu qaadayo tayeenta aqooneed Guddiga.
 - ii) Waxaa uu Guddigu ka qayb-galay shirar lagu hormarinayey sharciga doorashooyinka, sharciga muwaadinimada, sharciga xisbiyada siyaasadda iyo sharciga warbaahinta: ayadoo howshaasi ay jirto ayaa Guddigu waxaa uu qaaday tallaabo hormar leh oo uu la sameeyay dadka kaalinta muhiimka ah ka geysta qorista waxyaabaha quseeya shuruucda. Howshan waxaa la dhamayn doonaa waqtiga loo qorsheeyay ee ah 2020 ee doorashooyinka guud. Khubaro ku xeel dheer sharciyada iyo maamulidda doorashooyinka ayaa la shaqeeya Guddiga si awoodda aqoon doorasho ee Guddiga sare loogu qaado.
 - iii) Guddigu waxuu u baahday dhul ku haboon fulinta hawlaha loo igmaday, iyadoo taas laga ambaqaadayo waxaa u suuragashay in uu helo dhul ku haboon gudashada waajibaadkiisa ayaana mar dhowaan la bilaabi dhismaha xaruntaas.
 - iv) Si uu u adkeeyo xiriirka daneeyaasha wuxuu guddigu ku dhaqaaqay wacyi galinta dadwaynaha iyo qorshaynta xiriirka Caalamiga ah: Tani waa howl hadda socota waxaana lagu dhisay laguna xoojiyay barnaamijka istaraatiijiyadeed ee qorshahan. Si kastaba ha ahaatee howlaha diyaarinta oo ay ka mid yihiin horumarinta agabka maamulka iyo sii wadidda dabagalka iyo qiimaynta waa mid laga hawlgalay.

- v) Horumarinta istaraatiijiyadda isgaarsiinta: waxaa la filayaa in tallaabo muhiim oo ku aaddan siyaasadda istaraatiijiyadda isgaarsiinta gudaha iyo dibadda lagu soo gebagebayn doono qorshahan istaraatiijiyadeed.
- vi) Waxaa la hirgaliyey talaabooyin lagu xoojinayo xiriirka bulshada Rayidka, mas'uuliyiinta Maamul-gobaleedyada Xisbiyada Siyaasada iyo Hay'adaha xukumadda: tani waa howl wali socota waxaana lagu dhisay kalandarka lagu xusay qorshahan istaraatiijiyadeed.

Fikirka Iyo Micnaha Guud Ee Qorshaha Istaraatiijiyadda Shanta Sano

- 1.9 Qorshaha istaraatiijiyadan waxaa lagu dejiyey si waafaqsan Dastuurka Jamhuuriyadda Federaalka ah ee Soomaaliya kaasoo qeexaya mabaadi'da guud ee nidaamka doorashooyinka dalka. Ayadoo islamarkaana diiradda lagu saarayo qorshahan baahida dadka Soomaliyeed ay u qabaan inay helaan doorashooyin xor iyo caddaalad ah islamarkaana lagu kalsoonaan karo. Hogaamiyaasha Madasha Qaranka ee Soomaaliya ayaa waxaa ay aas-aaseen hiigsi lagu gaarayo doorashooyin guud oo dhaca 2020^{ka}. Sidaa darteed ayaa waxaa qof kasta oo ah muwaadin qaangaar ah uu xaq u leeyahay in loo diiwaan galiyo inuu cod bixiyo, isagoo codkiisa uu ahaanayo mid sir ah una codaynaya musharixiinta u tagaan xilalka. Dastuurka iyo sharciga Guddiga Madaxbannaan ee Doorashooyinka Qaranka [GMDQ] waxaa uu farayaa Guddiga inay maamulaan doorashooyinkaas.
- 1.10 Qorshaha istaraatiijiyadan ayaa sidoo kale waxaa lagu saleeyey qorshaha horumarinta qaran ee [2017- 2019]. Qorshahaasi waxaa uu samaynayaa Jawi nabdoon kaas oo fududaynaya furfurnaan siyaasadeed iyo dib u heshiisiinta Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. Waxaa sidoo kale uu gudbinayaa siyaasad ku dhisan Federaal iyo hab dhaqaale oo awood u siinaya xubnaha qaybta ka ah federaalka inay muwaadiniinta siiyaan fursado dhaqaale si loo helo jawi nabdoon.
- 1.11 Qorshaha horumarinta istaraatiijiyadan waa kii ugu hawl gal wanaagsanaa ee ay sameeyeen Guddiga Doorashadu. Qorshahan waxaa uu siinaya hogaamin istaraatiijiyadeed Barnaamijka waxqabadka Guddiga, sida ugu kooban ee lagu heli karo istaraatiijiyadda shanta sano ee soo socota. Tani waa istaraatiijiyaddii ugu horaysay ee la diyaariyo tan iyo intii la sameeyay Guddiga Doorashooyinka Qaranka [GMDQ] sanadkii 2015^{kii}, sidaa darteed waxaa laga maarmaan ah in la helo hagidda howshaan. Qorshahaan istaraatiijiga ah ayaa sidoo kale waxaa uu ka shaqeyn doonaa sidii Guddigu uu u gaarsiin lahaa dalka in ay ka dhacdo doorasho guud.
- 1.12 Guddigu isagoo raacaya istaraatiijiyadaan waxaa uu awoodi doonaa inuu la yimaado Qaab-dhismeed micna leh ee hanaanka doorashada uuna ku soo jiiro indha daneeyayaasha.

Qaabka Dhismaha Istaraatiijiyadda

- 1.13 Qorshaha istaraatiijiyadan waxaa uu ka kooban yahay 6 Cutub. Cutubka 1^{aad} waxaa uu ka waramaya hordhac iyo qeexidda heerarkii uu soo maray qorshaha istaraatiijiyaddan. Sidoo kale waxaa uu si cad uga waramayaa waajibaadka Guddiga, hanaanka iyo suuragalnimada qorshahan waxaa lagu muujiyay istaraatiijiyaddan. Cutubka 2^{aad} waxaa uu soo gudbinayaa falanqayn ku saabsan bay'adda gudaha iyo tan dibadda ee shaqada Guddiga. Cutubka 3^{aad} waxaa uu ka waramayaa Himilooyinka, Ujeedooyinka, Hiigsiga qiyamka iyo mabaadi'da kale ee qeexaya jihataynta istaraatiijiyada Guddiga. Waxaa kale Cutubkan ka kooban yahay istaraatiijiyoyinka loo xushay in la dhaqan galiyo. Cutubka 4^{aad} waxaa uu ka kooban yahay qorsha howleedka la xiriira halbeegga Hanaanka Shaqo ee Caqligalka ah (Logical Framework Matrex) iyo dajinta waqtiga dhaqan galinta. Sidoo kale waxaa ku xusan qaabka loo fulinayo howlaha wadashaqayneed ee Hay'ada. Cutubka 5^{aad} waxaa uu ka hadlayaa qaabka la socodka wadashaqaynta. Cutubka 6^{aad} waxaa lagu soo bandhigay howlaha Miisaaniyadda si kooban.

CUTUBKA LABAAD

2.0 FALANQAYNTA XAALADDA

Hordhac

- 1.1 Cutubkan waxaa uu ka waramayaa isla markaana falanqeynayaa xaaladda howlaha Guddiga. Falanqeyntu waxay diiradda saareysaa arrimaha istaraatiijiga ah ee la xiriira howlahaas, sidoo kale waxaa lagu lafa gurayaa qiimeynta sida daneeyayaashu ay saameyn ugu leeyihiin howlaha Guddiga. Waxaa kale oo lagu eegayaa fursadaha muhiimka ah ee saameynta kuleh bay'adda dibadda.

AWOODAHA (TABARTA)	TABAR-DARIDA
BAY'ADDA GUDAHA	
1.1 Awoodaha Maamulka	
<ul style="list-style-type: none"> Guddigu wuxuu ku howl galayaa awood sharci ah taasoo xadeyneysa xuduudaha iyo masuuliyadda sharciyadeed. Madaama uu Guddigu yahay mid curdin ah, waxa uu fursad u leeyahay inuu bog cusub oo nadiif ah furtaan iyagoo aan aragtiyo khalad ah laga fahmi karin Xubnaha Guddigu waxa ay waajibaadkooda gudanayaan iyada oo ay haysato shaqaala yari iyo taag darri awoodda hay'adda ah. Adkeysiga iyo dhabar adeega Guddiga iyo tabar darrida ay ku wajahayaan caqabadaha jira oo ay ka mid yihiin shaqaalaha oo yar iyo shaqada badan ee haatan hortaalla. Guddiga Madaxabannan ee Doorashooyinka Qaranka (GMDQ) waxa uu horumariyay fuliyayna qorshaha shaqada laba iyo toban bilood, taas oo Guddigu uu awood u yeeshay inuu dhameystiro waxyaabaha lagama maarmaanka u ah awooddiisa shaqo. Guddigu intii uu ku guda jiray qorshaha shaqada waxa uu awooday inuu abuur bar-naamij lagu wacyi galinayo bulashada. Waxana uu abuurayaa wacyi galin la jaanqaadaysa marxaladda doorashada. Sida howlaha lagu diiwaan galinayo xisbiyada Siyaasadeed ee lagu xusay qorshaha istaraatiijiyadda. 	<ul style="list-style-type: none"> Waxaa jira saluug la xiriirta shaqaalaha oo yar oon dabooli karin baahida shaqo ee guddigu uu qorsheeyey taasoo keentay taas oo ka timid misaanayadda dowladuu u qoondaysay oo aan ku fileeyn. Sidoo kale qiimeynta mushaaraadka oo yar ayaa sababay in lagu guuldarreysto soo jeediishada shaqaalo tayo leh. Waxay keeneysaa dhiiri galin la'aan ku timaada shaqada Guddiga iyo Guddiga oo ku mashquula shaqo maalmeedka, waxaa intaas dheer inay macquul tahay in ay diiradda saari waayaan gudashada howlahooda, taasi oo wax u dhimmi kartaa kaalinta kormeer iyo siyaasad dejin ee Guddiga. Habdhismeedka hay'adda hadd Guddiga waxuu ku shaqeeyaa miisaaniyad yar oo haddana aan daganeyn taas oo si wayn ugu tiirsan taageerada xukuumadda federaalka iyo hay'adaha kale ee daneeya arimaha doorashooyinka. Ku tiirsanaanta deeq-bixiyayaasha ayaa marka la eego eego madaxbanaanida waa mid aan la fudadaysan karin. Inkasta ay badan yihiin howlaha la hirgaliyay haddana waxaa jiraa howlo wali aan la dhamaystirin, sida istaraatiijiyadda warfaafinta iyo Tiknoolajiyadda. Waxaan sabab u ah misaanayada oo yar iyo xarun ku haboon oon jirin

AWOODAHA (TABARTA)	TABAR-DARIDA
<ul style="list-style-type: none"> Guddiga doorashada waxaa uu la xiriiray daneeyayaal muhiim ah si loo abuuro qaabkii lagu horumarin lahaa qorshaha istaraatiijiyadda. Qorshaha istaraatiijiyadda shanta sano ah waxa uu abuuri doonaa in la sameeyo barnaamij lagu hormarinayo Guddiga, barnaamijkaasi oo abuuri doona in la gaaro doorashooyinka hal qof iyo hal cod 2020 ka. Hadda waxaa laqabtay howlo asaasi ah sida website iyo xiriirka baraha Bulshada, hase yeeshee waxaa ay arintaasi u baahan tahay in la hormariyo. 	<ul style="list-style-type: none"> Arimaha kale ee u baahan in la xasuusto waxaa ka mid ah in qariirad loo sameeyo daneeyayaasha howlaha Guddiga
<p>1.2 Hoggaanka Hay'adda</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Guddiga waxaa maamula Guddoomiyaha iyo ku xigeenkiisa, kuwaas oo xubnaha Guddigu ay iska dhex doorteen. Guddigu waxay qabtaan shirar todobaadle ah oo ay uga falanqoonayaan howlaha saameynta ku leh Guddiga. Waxaana la horumariyay xeer iyo nidaam hagaya siyaasadaha iyo howlaha Guddiga. Waxaa la qabtay kulamo gudaha ah oo u dhaxeeya Guddiga iyo xoghaynta hadda jirta ku-lamadaas joogtada ah waxaa wadatashiyo looga yeeshaa arrimaha Guddiga. 	<ul style="list-style-type: none"> Go'aan gaarida Guddiga waxaa lagu gaaraa wada-ogol haddii la heli waayana coddeyn, tani waxay dhalin kartaa kala qeybsan ay kala qeyb-sanaadaan Guddiga iyo in la gaaro ama la qaato go'aano aan loo dhameyn
<p>1.3 Maareynta Shaqada Iyo Shaqaalaha</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Habka shaqaaleynta ayaa waxaa loo maraa hannaan hufan oo cadaahfurana ah iyadoo shaqada bannaana lagu xayeysiyo warbaahinta bulshada. 	<ul style="list-style-type: none"> Waxaa jira shaqaale yari ku aaddan boosaska muhiim ah sida maaliyadda, xisaabaadka, shaqaaleynta, wacyi galinta bulshada iyo howlaha doorashada taas oo u baahan in si gaar ah iyo si wadajir ahba wax looga qabto waxaa intaas dheer maqnaanshaha hagaha (manual) shaqada iyo shaqaalaha ama tix raac ay shaqaalaha u noqdaan ayaa ah caqabad jirta.
<p>2.1 Barnaamijyada Hadda Jira</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Shaqaalaha iyo xubnaha Guddiga waxaa loo sameeyay barnaamijyo horumarineed oo sare loogu qaadaayo xirfaddooda. Si kastaba ha ahaatee haddana waxaa loo baahan yahay in lagu dhaqaaqaqo tallaabooyin lagu horumariyaayo sare u qaaddidda xirfadeed iyadoo taasna loo marayo habka nidaamka 2017-2021 ee qorshaha istaraatiijiyadeed 	<ul style="list-style-type: none"> Sidaas darteed ayaa waxaa muhiim ah in lagu xuso arintaan qorshaha istaraatiijiyaded si loo helo dhaqan suuban oo cadaalad ku dhisan oo hay'addu yeelato.

AWOODAHA (TABARTA)	TABAR-DARIDA
<ul style="list-style-type: none"> Waxaa haatan socda fulinta shaqada barnaamijyo kala duwan oo ay ka mid yihiin tifaftirka iyo dib u eegista qoraalada la xiriira shuruucda qabyada ah ee doorashada ee qorshaha waqtiga fog gaar ahaan horumarinta istaraatiijiyada 2017-2021 oo ay ka mid yihiin sare u qaadida dhismaha tayeynta shaqaalaha hay'adda iyo maamulka doorashada, sameynta xiriirada daneeyayaasha ee heer federaal. Sameynta qaabka loo marayo diiwaan galinta xisbiyada siyaasadeed iyo sida loo maamuli lahaa barnaamijyada wacyi-galinta ee daneeyayaasha. Sidaas darteed guddigu waxa uu la xiriray kulannana la qaatay xubnaha baarlamanka ee dhawaan lagu doortay hannaankii doorashada ee 2016. Sidoo kale guddigu waxaa uu wadaa dadaal lagu dhisayo xafiisyadiisa. 	<ul style="list-style-type: none"> In Guddiga xafiiskiisu ku yaalo madaxtooyada ayaa waxay muujineysaa dareen ah in uu yahay qeyb kale oo ka mid hay'adda fulinta. Waxaa intaa dheer iyadoo ay jirto howlgallo xagga amaanka ah oo sababa in ay xadidnaato shaqada Guddiga. Si kastaba ha ahaate bay'adda xagga howlgallada amaanka ah ee aan la saadaalin karin ayaa waxay ay saameyn xun ku yeesheen fullinta barnaamijyada hay'adda.
<p>2.2 Awoodda Miisaaniyadeed</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Dowladdu waxay u qoondeysay madax miisaaniyadeed gaar u ah Guddiga, taasoo muujineysa sida ay uga go'an tahay in ay taageerto arrimaha siyaasadeed ee doorashooyinka. Qeyb ka mid ah baahidiisa ayuu Guddigu ka helaa deeq-bixiyayaasha 	<ul style="list-style-type: none"> Shaqada Guddiga waxaa si rasmi ah u saameynaya helis la'aanta miisaaniyad ku filan in kastoo Dowlada Federalka Soomaaliya ay ballan qaaday howsha maaliyadeed qaybna bixisay. Ilaa iyo hadda Farsamo ahaan miisaaniyadda Guddiga ayaa ah inta ay bixiyeen deeq bixiyayaasha waxaana loogu tala galay in howlaha maamulka lagu socodsiiyo.
<p>BAY'ADDA DIBADDA</p>	
<p>3.1 Bay'adda Siyaasadeed</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Guud ahaan xaaladda siyaasadda ayaa saameyn ku leh siyaasadda lagu qaban lahaa doorashooyinka la ballan qaaday. Hannaanka 2016 ee lagu doortay baarlamanka cusub wuxuu muujijay aragti fiican oo lagu gaari karo hadafka Guddiga doorashada. Waxaa intaa dheer jiritaanka aqalka sare waa tilaaba horumar leh. 	<ul style="list-style-type: none"> Dastuurka dalka oo wali ay ku socoto dibu-eejis, xiriirka wadashaqeyneed ee Dowladda Dhexe iyo Dowlad Goboleedyada oo aan qeexnayn, dadweynaha oo aan loo sameyn tirakoob iyo xudduudaha degmooyinka iyo gobollada oo aan caddeyn intuba waxay saameyn ku leeyihiin hawlgudashada Guddiga iyo shaqadiisa.
<p>4.1 Arrimaha Dhaqaalaha</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Kaalinta ugu weyn ee ay ciyaareen dadka Soomaliyeed ee dibadaha ku nool gaar ahaan xawaaladaha oo sameeyay maalgashi gudaha ah waa mid sare u kacday. Talaabooyinkan wanaagsan waxa ay abuuri karaan koboca jawi dhaqaale. Si kastaba ha ahaatee arrimahan oo dhan ayaa horseedi kara in la helo hoggaan xasilooni iyo dimoqoraadiyad lagu soo doorto. 	<ul style="list-style-type: none"> Dhaqaaluhu wuxuu ka soo kabanayaa dagaaladii sokeeya waxaana abuurmaya kaabayaal dhaqaale ee loo bahan yahay. Dhaqaaluhu sidii loo rabay uma kobcayo. Ayadoo taas la quud dareeynayo ayaa waxaa habboon in isha lagu hayo xoolahu in ay yihiin furaha koowaad ee dhaqaalaha dalka, in Sacuudi Carabiya ay mamnuucdo dhoofinta

AWOODAHA (TABARTA)	TABAR-DARIDA
<ul style="list-style-type: none"> Taageerada besha caalamka waxay keenaysaa in ay abuurmaan fursado keeni kara in hannaan doorasho oo micna leh Soomaaliya uu ka dhaco. 	<p>xoolaha nool ee Soomaliya waxa ay murjisay xaaladda. Si kastaba ahaatee, majirto siyaasad lagu dhisayo hannaanka dhaqaalaha. Waxaa intaa sii dheer in dhaqaalahii loogu talagalay horumarinta in loo weeciyo dhanka gargaarka. Ugu danbeeyntii siyaasadda dowladda cusub ee Mareykanka oo ku aaddan dhaqaalaha ayaa saameyn ku yeelan doonta Somaaliya.</p>
<p>5.1 Arimaha Dhaqanka Iyo Bulshada</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Tirada ka badan intii hore ee haweenka iyo dhallinyarada iyo dadka laga tira badan yahay ay uga mid noqdeen baarlamaanka cusub ayaa waxay muujineysaa in hannaan doorasho oo loo dhan yahay Soomaaliya ka dhacdo. Dhanka kale lahaanshaha Hal Luuqad, Hal Dhaqan iyo Hal Diin ayaa waxaa ay keenaysaa in shacabka Soomalidu ay ka qayb galaan hannaanka doorasho iyo dib u dhiska dalka. 	<ul style="list-style-type: none"> Bulshada Soomaliyeed ayaa dhaqan ahaan waxaa hogaanka u haya ragga inkastoo ay ka qayb galka Haweenka ee Baarlamaanka uu yahay mid bilow ah, qoondada haweenkuna kuma cadda dastuurka. Sidoo kale ka qayb galka dhalinyarada ee baarlamaanka ayaa ah mid bilow ah, dhalinyaradu ma helin fahan la xiriira hannaan doorasho oo dimuqraadi ah. Xagjiriinta ayaa ayana saameyn ku leh go'aan qaadasha arrimaha dalka taasoo sababtay in bulshadu ay ka qayb gali wayso howlaha horumarka dalka, sidoo kale waddanka waxaa uu u qaybsan yahay qolo-qolo taasoo dhaawaceysa isku duubnida.
<p>6.1 Arimaha Tiknolajiyada</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Sida xoogga leh ee Tiknoolajiyada ay u addegsadaan Soomalidu gaar ahaan telfoonada ayaa waxaa ay fursad iyo wadashaqayn u noqonaysaa hannaanka doorasho. Waxaa jira isticmaal baaxad leh oo Soomalidu tiknoolajiyada ay isu addegsadaan gaar ahaan dhalinyarada, oo lagu qiyaaso in bulshada Soomaliya in ay ka yihiin 60% guud ahaan, isticmaalka Mobilka iyo Social Media ee qeybtan ka tirsan bulshada waxay abuuraysaa fursad. 	<ul style="list-style-type: none"> Waxaa jira isticmaal baaxad weyn oo teknoolajiyada, laakiin waxaa la heyn hab teknoolajiyad oo isku furan wada shaqeyna kara, sidaa daraadeed qadka mobilelaha ma wada shaqeeyaan. Intaa waxaa sii dheer waxaa gacanta ku haya shirkado waaweyn oo si gaar ah loo leeyahay taasoo adkeyneysa xiriir wadashaqeyn oo dhexmara GMDQ iyo daneeyasha, maadaama ay qaarkood diyaar u ahayn in si hufan GMDQ ula shaqeeyaan ama taageero siiyaan hannaanka. Sababta arrintan kaliftay ayaa ah sharci lagu maamulo Teknoolajiyada oo aanan jirin.
<p>7.1 Arimaha Sharciga</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Marka laga hadlayo shuruucda, qaab dhismeedka shuruucda hada jira ayaa xoojin iyo saxid u baahan si la iskuwaafajiyo farqiyadda u dhaxeeya Sharciga Guddiga doorashada iyo Dastuurka KMG ah ee Jamhuuriyadda Federaalka ah ee Soomaaliya 	<ul style="list-style-type: none"> Waxaa jira kala duwanaasho u dhaxeeya sharciga Guddiga doorashooyinka iyo dastuurka ku meel gaarka ah. Isburinta la xiriirta shuruucda doorashooyinka waxaa lagama maarmaan ah in loo wajaho si loo helo shuruucda muhiimka u ah

AWOODAHA (TABARTA)	TABAR-DARIDA
	<p>dhicitaanka doorasho. Meel marinta hannaanka waxa ay ku xiran tahay samodoonida Dowlada Federaalka, Dowlad-goboleedya iyo Madasha Wadatashiga Qaranka maadaama aysan jirin maxkamad dastuuri ah oo xalin karta khalad walba oo ka imaada dastuurka. Waxaa intaa dher shaqadaan waxay socotaa iyada oo ay yar tahay xushmad ah oo loo hayo sharciga.</p>
<p>8.1 Arimaha Bay'adda</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Jiritaanka hay'adaha fullinta sharciga soomaaliya iyo xoojintooda waxay ay siineysaa Guddiga fursad iyo awood ku filan oo ay ku qabtaan howlaha doorashada jawi nabdoon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inkastoo xoojinta hay'adaha sharciga la bilaabay haddana caqabadaha amaanku wali waa kuwo jira. La'aanta waddooyinka oo ku burburay musiibooyinka dabiiciga ahaa iyo kuwa dadku gacnahooda ay ku sameeyeen ayaa waxaa ay keenayaan in ay adkaato dhaqan galinta howlaha doorashooyinka.
<p>9.1 Siyaasadda Xukuumadda</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Dowladda federaalka Soomaaliya waxay dajisatay inay mudnaanta koowaad siineyso arimahan; <ol style="list-style-type: none"> a) Ammaanka b) Federaaliisimka c) Aftida dastuurka iyo d) Doorasho xor iyo caddaalad ah. <p>Tani waxay muujineysa in qabashada doorashada ay meel sare kaga jirto agendaha qaranka, taasi oo loo qondeeyey inuu ka jawaabo Qorshaha Horumarinta Qaranka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Inkastoo mudnaanta qorshaha Xukuumadda Federaalka Soomaliya uu kaga jiro meel sare haddane ma jiro sharciga muwaadinimida iyo diiwaan galinta cod bixiyaha. Tani waxa ay halis ku tahay dhaqan galinta howlaha doorashada. Abuuridda wacyi galin bulsho ee dal coolaad kasoo baxaya waxaa muhiim u ah maalgelin la taaban karo. Ugu horeyntii waajibaadka Guddiga doorashooyinka qaranka (GMDQ) Shaqadiisa waxay u baahan tahay in la joogteeyo ayadoo laga dhagiyo muhiimadda koowaad ee Qorshaha Horumarinta Qaranka

CUTUBKA SEDDEXAAD

3.0 JIHEYNTA ISTARAATIIJIYADED EE GUDDIGA

Horudha

- 3.1 Cutubkan 3^{aad} waxaa uu ka waramayaa Himilooyinka, Ujeedooyinka, Hiigsiga iyo mabaadi'da kale ee qeexaya jihaynta istaraatiijiyadda Guddiga. Waxaa kale cutubkan uu ka kooban yahay ujeedooyin xaqiijinaya laguna gaari karo hiigsiga iyo howsha Guddiga. Istraatiijooyinka lagu gaarayo ujeeddo walba waa la qeexay. Ugu dambeeyntii, mabaadi'da aas-saasiga ee haga qaab dhaqameedka xubnaha iyo xogheynta ayaa la xusay.

Himilooyinka, Hiigsiga iyo Mabaadi'da

- 3.2 Guddiga dhexdiisa waxaan ka aburnay wixii sare u qaadi lahaa howlaha iyo dabeecadaha keeni lahaa qiyam ku dhisan masuuliyad. Waxaan sidoo kale ognahay dhaqan galinta barnaamijkaanu inuu na gaarsiin doono Higsiga, Himilooyinka iyo qiyamka kuwaasoo kala ah:

Himilooyinkeena (Vision)

“Guddi Doorasho oo islaxisaabtan leh layskuna halleyn karo, kaasoo dhisaya kalsoonida iyo aaminaadda ay dadka Soomaaliyeed ku qabaan hannaan doorasho oo daahfuran loona dhan yahay”

Hawsheenna (Mission)

“In la qabto doorashooyin iyo afti dadweyne kuwaasoo ilaalinaya korna u qaadaya yididiilada dimuqraadiyeed ee dadka Soomaaliyeed”

Qiyamka aasaasiga ah

- 3.3 Waxaa naga go’an inaan aburno dhaqan hay’adeed oo ku dhisan anshaxa asaasiga ah ee hoos ku xusan:

Hufnaan – howsha na loo igmaday waxaan u qabaneynaa faragelin la’aan.

Daahfurnaana – Waxaan hawlahaenna u qabaneynaa si furan oo islaxisaabtan leh.

Wadajir (Loo dhan yahay) – Waxaan bixineynaa fursado ay u siman yihiin dhammaan daneeyayaasha si ay uga qeyb qaataan habraac doorasho oo dimuqaraaddi ah.

Dhexdhexaadnimo – Waxaan u shaqeyneynaa xubnaheenna hab aysan ku jirin eex, niyad xumi iyo garab istaag toona.

Ixtiraamka Sarreynta Sharciga - Waxaan u dhaqmi doonnaa si ku dhisan qaanuun iyo sharci.

Himilooyinka Guud Ee Qorshaha Istaraatiijiyadda Waa:

3.4 Qorshaha guud ee laga leeyahay istaraatiijiyadan waa in la gaaro doorasho guud 2020^{ka}. Si loo xaqiijiyo himilooyinka, waa in la dhaqan geliyo istaraatiijiyadahan hoos ku xusan. Si loo gaaro guulaha ujeddooyinka qorshaha istaraatiijiyadeed waxaa loo baahan yahay in la sii wado heerka go'aan qaadashada siyaasadda iyo in Guddigu hogaamiyo hawshan. Qorshahan istaraatiijiyadeed waxa uu qeexayaa isataaraatiijiyadda iyo ujeeddooyinka la doonayo in Guddigu dhaqan galiyo.

Ujeeddada 1^{aad}:***In la gaarsiiyo awood sharciyeed oo suurta galineysa qabsoomida oorashooyin.***

Si loo gaaro ujeeddada kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijoyinka soo socda:

- i) Soo saaridda talooyin xiriira oo dhameystiran ee lagu kordhiyo hannaanka shuruucda.
- ii) Ka dhex ololeynta daneeyayaasha muhiimka ah si ay u sahlaan meelmarinta shuruucda doorashada
- iii) Dib u eegidda iyo nidaaminta shuruucda doorashooyinka
- iv) Qorida iyo dhaqan gelinta xeerarka guddaha iyo xeerka Anshaxa
- v) Qorida xeerarka kale ee loo baahan karo
- vi) Sameynta xeer hoosaadyo, xeerka anshaxa iyo barotokoolada diiwaan-gelinta xisbiyada
- vii) Diyaarinta habab lagu maareeyo khilaafaadka

Ujeeddada 2^{aad}:***In la dhiso awood ku filan Guddiga si uu u fuliyo barnaamijkiisa***

Si loo gaaro ujeeddada kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijoyinka soo socda:

- (i) Horumarinta iyo dhaqan galinta qorshaha istaraatiijiyadda
- (ii) In la dhiso awooda shaqaalaha
- (iii) In la hormariyo lana dhaqan galiyo wadashaqayn siyaasadeed si ay u fududaa-to shaqada Guddigu
- (iv) In la hormariyo xiriirka warfaafinta ee adeegsiga tignoolajiyadda;
- (v) In la dhiso qaabka maareynta shaqada ;
- (vi) In la miisaamo habdhismeedka guddiga;
- (vii) In la xoojiyo nidaamka howlaha;
- (viii) Horumarinta dhismaha xarunta Guddiga ;

- (ix) Abuurista xiriir ka dhaxeeya maamulka doorashada iyo wada-hawlgalayaasha
- (x) Horumarinta qorshaha howlaha doorashada oo dadka u horseedaya doorashooyin guud oo dhaca 2020;

Ujeeddada 3^{aad}:

in la helo codbixiyayaal xog-ogaal u ah xaquuqda iyo waajibaadka ay leeyihiin

Si loo gaaro ujeddooyinka kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijooyinka soo socda:

- i) Horumarinta iyo hirgalinta manhajka waxbarshada Cod-bixiyaha
- ii) Iskuduwidda waxbarashada cod-bixiyayaasha
- iii) U isticmaalka madalada warbaahinta howlo wacyigalin
- iv) In la kormeero goobaha wacyi galinta cod bixiyaha;
- v) Dhismaha iyo hirgalinta nidaamka kormeerka iyo qiimeynta ee barnaamijyada

Ujeeddada 4^{aad}:

In la diiwan galiyo dhammaan codbixiyayaasha xaqa u leh

Si loo gaaro ujeddooyinka kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijooyinka soo socda:

- (i) Qiimeynta iyo xulashada qaabka diiwaan galinta cod bixiyaha
- (ii) Horumarinta barnaamijka wacyi galinta cod bixiyaha iyo diiwan galintiisa.
- (iii) In la aasaaso xiriir ka dhaxeeyaa bulshada iyo hay'adaha diiwaan galinta, Xukuumadda Federaalka Soomaliya (XFS), Maamul goboleedyada qeybta ka ah Federaalka iyo daneeyayaasha muhiim ka ah si loo aqoonsado diiwaan galinta codbixiyaha;
- (iv) In la asaaso hab wada shaqayn oo mideynaya diiwangelinta codbixiyaha
- (v) In lala shaqeeyo guddiga ammaanka doorashada si loo adkeeyo ammaanka howlaha diiwan galinta cod bixiyaha.
- (vi) In dayactir joogta ah lagu haayo liista diiwaangelinta codbixiyaha

Ujeeddada 5^{aad}:

In la nidaamiyo xisbiyada siyaasada, musharaxiinta iyo warbaahinta si loo hubiyo in qeyb walba ay doorkeeda qaadato.

Si loo gaaro ujeddooyinka kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijooyinka soo socda:

- i) In laga dhex abuurto GMDQ xafiis fuliya hawlaha xisbiyada siyaasadeed
- ii) In la hubiyo qaab-dhismeed sharci si loo qeexo in xisbiyada siyaasada ay leeyihiin astaan qaran
- iii) Sida ku qeexan sharciga xisbiyada siyaasada waa in la xaqiijiyo dhaqaale heer

- federaal ah oo lagu maalgeliyo diiwaangelinta maalgelin Siyaasada
- iv) Sameynta Guddiga Latalinta Xisbiyada Siyaasada
 - v) Sameynta siyaasado lagu maamulo hawlaha xisbiyadda siyaasada, oo ay ku jiraan ololalaynta iyo maaliyada
 - vi) Sameynta nidaam ay u hogaansamaan xisbiyadda siyaasadda

Ujeeddada 6^{aad}:

In lagaarsiyo doorasho xor iyo xalaal ah kuna dhacda si nabad ah ;

Si loo gaaro ujedoooyinka kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijooyinka soo socda:

- i) Horumarinta hannaan iskuduwa daneeyayaasha amniga.
- ii) Taageerida daneeyayaasha oo idil si loo hubiyo 'qorshe la ayiday' lehna dege-naansho
- iii) Horumarinta & bilowga qorshe howleedka fulinta howlaha doorashada.
- iv) Soo iibinta agab iyo qalab tayo wanaagsan ahna xasaasi iyo kuwo aan xasaasi-ga ahayn
- v) Horumarinta teknaloojiyo ku filan codbixinta.
- vi) Horumanita hab lagu xaqiijiyo hannaanka doorasho si loo hubiyo qabsoomida doorasho xor iyo xalaal ah.
- vii) Daraaseynta fursadaha codbixinta ee dalka dibadiisa (OCV) iyo dadka baahida gaarka qaba
- viii) Abuurida nidaamka maareynta natiijooyinka doorashada taasi oo ah mid la isku halayn karo isla markaana ah mid ku filan;
- ix) Abuurida nadaam tecknolajiyad la isku halayn karo ee natiijada doorshada loo adeegsado
- x) Abuurida nidaamka dhexdhexaadinta cabashoyinka doorashada
- xi) In lasmeeyo habka isku xirka maxkamadaha lagu xalinlahaa iskhilaafaadka

Ujeeddada 7^{aad}:

In la sameeyo qiimeyn doorashada ka dib waqtiga ku habboon:

Si loo gaaro ujedoooyinka kor ku xusan waa in la dhaqan galiyaa istaraatiijooyinka soo socda:

- i) In la sameeyo hab raaca keyd (archiving) sax ah lagu heli karo;
- ii) In doorashada lagu sameeyo dib u eegid howsha sharciga ku saabsan si loo hubiyo in lasameeyo isbaddaladii loo baahnaa oo idil ee doorashada.

!!!!(in english version are 4 bullet points)

Qiimaynta Istaratiijiyadda

Ujeeddo-ooyinka	Istaratiijiyadda	Howlaha
1. In dib loo eego sharciyada hadda jira iyo kuwo la soo gudbiyay	1.1 Soo saaridda tallooyin xiriira oo dhameystiran ee lagu kordhiyo qaab-dhismeedka shuruucda.	<ul style="list-style-type: none"> i) In la eego sharciga hadda jira lana soo jeediyo sharciyo kale oo isla socon kara; ii) Horumarinta qaab wadashaqeyn si loo caddeeyo dulduleelyada jira; iii) In naqshad loo sameeyo daneeyayaasha si looga doodo dulduleelyada dhanka sharciga ah iv) In tababaro loo helo axsaabta siyaasadda si loogu midoobo talooyinka lagu yeelanayo qorista shuruucda doorashada iyo xeer nidaamiyayaashooda; v) In la caddeeyo lana qoro dul duleelyada ka jira sharciga hadda jira; vi) bilaabidda qorsheyaal lagu qorayo shuruucda vii) In laga dhex ololeeyo baarlamaanka si shuruucda wax kabadal loogu sameeyo; viii) In lasii wado geeddi socodka iyo wada tashiga;
	1.2 Ka dhex ololeynta daneeyayaasha muhiimka ah si ay u sahlaan meelmarinta shuruucda doorashada	<ul style="list-style-type: none"> i) In la dhameestiro dib u eegisna lagu sameeyo dastuurka ku meel gaarka ah ee soomaaliya , sharciga dhalashada muwaadinka iyo sharciyada kale ee doorashada; ii) Aas- aasidda laba heer oo wadashaqeyn; iii) In la aasaaso laba heer : sida aas-aasidda laba heer oo wadashaqeyn; hannaanka PSG oo gaar u ah doorashadda, iyo heerka ururada caalamiga, dalladaha ururada Bulshadda Rayidka ah ayadoo Guddiga doorashada lala wadaagayyo xogaha;
	1.3 Dib u eegidda iyo nidaaminta shuruucda doorashooyinka ee hadda jirta.	<ul style="list-style-type: none"> i) In la hormariyo shuruucda diiwaan galinta xisbiyada siyaasadeed iyo dabagalka howlaha axsaabta siyaasadda oo ay ka mid tahay maaliyadda; ii) In la falanqeyo qabyo qoraalka sharciga isgaarsiinta iyo saameeyntiisa doorashooyinka; iii) In la falanqeyo sharciga warbaahinta oo la xiriira doorashada
	1.4 Qorida iyo dhaqan gelinta xeerarka guddaha iyo Xeerka Anshaxa	<ul style="list-style-type: none"> i) In la hormariyo shuruucda gudaha iyo nidaamyadda; ii) Aas-aaska iyo hirgalinta Xeerka diiwaangelinta xisbiyadda iii) Qorridda iyo dhaqangelinta Xeer Anshaxa ee Xisbiyadda; iv) Diyaarinta iyo dhaqangelinta habraaca iyo foomamka diiwaangelinta; v) In lagala xiriiro daneeyayaasha sida Xisbiyadda Siyaasadda iyo qabyo qoraallada kala duwan kahor inta aan ka dhaqangelin;
	1.5 Qorida Xeerarka kale ee loo baahan karo, sida sameynta xeer hoosaadyo, xeerka anshaxa iyo barotokoolada diiwaangelinta xisbiyada	<ul style="list-style-type: none"> i) in la hormariyo lana gabagabeeyo shuruucda maaliyadda xisbiga; ii) in la abaabulo lana gabagabeeyo shuruucda diiwaan galinta xisbiyada; iii) in la qoro lana gabagabeeyo xeerka anshaxa axsaabta; iv) in la hormariyo lana gabgabeeyo diiwaan galinta; v) in ay wax ka ogadaan in ay ku lugyeeshaan axsaabta siyaasadda iyo daneeyayaasha kale qoritaanka shuruucda anshaxa inta anta aan la dhameestirin;
	1.6 Sameynta xeer hoosaadyo, xeerka anshaxa iyo barotokoolada diiwaangelinta xisbiyada	<ul style="list-style-type: none"> i) La xiriiridda maxkamadaha racfaanka si loo xaqiijiyo wadashaqeyn iyo xiriir joogto ah; ii) Diyaarinta qabyo qoraalka xeerarka Xalinta Khilaafaadka; iii) Sameynta Guddiga Xalinta Khilaafaadka; iv) Diyaarinta iyo daabacaadda xeerarka Guddiga ee Xalinta Khilaafaadka; v) La tashiga daneeyayaasha ee dhanka qoritaanka xeerarka; vi) Daabacaadda xeerarka ugu danbeeyay ee la dhaqangeliyay;

Ujeeddo- ooyinka	Istaraatiijiyadda	Howlaha
2. In la gaarsiyo awood sharciyeed oo suurta galineysa qabsoomida doorashooyin	2.1 Horumarinta iyo dhaqan galinta qorshaha istaraatiijiyadda	i) Horumarinta qorshaha istaraatiijiyadda Guddiga oo lagu dhameystirayo Hannaanka caqli-galka ah (logical framework) oo ka kooban qorshaha fulinta, kormeerka iyo maaliyadda; ii) Daneenayaasha inay tala ku lahaadaan qorshaha istaraatiijiyaded; iii) Xiriir lala yeesho Shaqalaha oo loo qabto tababaro la xiriira dhaqan galinta istaraatiijiyadda; iv) daneeyayaasha iyo bahwadaagta dhanka qorshaha istaraatiijiyadda; v) Kormeer joogto ah oo lagu sameeyo hirgalinta qorshaha istaraatiijiyadda;
	2.2 Dhisida hab ama nidaam lagu maareeyo waxtarka shaqaalaha	i) Horumarinta qorshaha hawl-gudasho ee shaqadda; ii) Sameynta tilmaamayaasha hawl-gudasho ee muhiimka ah; iii) Sameynta dib u eegista sanadlaha ah oo u dhaxeeysa maamulka iyo shaqaalaha; iv) Sameynta qiimeynta hawl-gudasho ee sanadlaha ah;
	2.3 Sameynta jid loo maro (qorshe-hawleedka doorashooyinka oo leh hiigsi nagu hogaaminaya) doorasho 'hal qof iyo hal cod' siyaasadeed si ay u fududato shaqada guddigu	i) Go'aminta ujeeddooyinka ugu muhiimsan ee qorshaha hawlgalka doorashooyinka ee Guddiga; ii) U sameynta waqti go'an ujeeddo kasta oo la qeexay; iii) Xiriir lala sameeyo Madaxda daneeyayaasha qeybaha kala duwan sida, (Aqalka Aare, Dowlad-goboleedyadda iyo Beesha Caalamka) ee dhanka EOP;
	2.4 Horumarinta iyo hirgalinta qaabdhismedka siyaasadeed si ay u fududaato xiriirka wadashaqeynta guddiga.	i) in la hormariyo siyaasadaha qeybaha fulinta sida siyaasadda shaqada iyo shaqaalaha, siyaasadda tiknoolajiyadda caalamiga ah, siyaasadda maaliyadda, siyaasadda isgaarsiinta, siyaasadda bahwadaagta IWM
	2.5 Qabashada tababaro kor u qaadaya awooda iyo qiimeynta baahida.	ii) Diyaarinta waajibaadka shaqo (TOR) ee lataliyayaasha; iii) in la helo warbixinta lataliyayaasha; iv) Soo saaridda warbixinta kama danbeysta ah lagana doodo natiijooyinkooda; v) Sameynta nidaamka lagama maarmaanka ah ee lojistikada (saadka); vi) Sameynta nidaamyada shaqada oo ay ku jiraan hantida maamulka; vii) Dhisidda kaabayasha hawlgalada; viii) Diyaarinta buugga habraaca (hagaha) hawlgalka shaqaalaha; ix) Tababarka (bridge) oo loo qabto dhamaan shaqaalaha;
	2.6 Miisaamida habdhismeedka Guddiga.	i) Qeexidda habka dhismaha Guddiga ee hada jira shaqaalahiisa iyo qeybahiisa; ii) Diyaarinta waajibaadka iyo faahfaahinta shaqooyinka boosaska muhiimka ah; iii) Qoridda iyo hawlgalinta shaqaalaha sida loogu baahan yahay;
	2.7 Dhisida Dhismaha Xarunta guddiga.	i) Dhismaha darbiga dhulka xafisyada la siiyay GMDQ ee Muqdisho; ii) Diyaarinta naqshadda iyo qorshaha dhismaha xarunta Guddiga; iii) Helidda miisaaniyad lagu dhiso xafisyada Guddiga. iv) Diyaarinta baahida xafisyadda gobollada ee guddiga iyo deegaannada shaqaalaha;
	2.8 Abuurista xiriir ka dhaxeeya maamulka doorashada iyo wada-hawlgalayaasha (bahwadaagta)	i) Xog-wadaag joogto ah oo lala yeesho bahwadaagta iyo daneeyayaasha; ii) Kordhinta xiriirka lala leeyahay guddiyada doorashada caalamka; iii) In lala shaqeyo inay ku soo biirto kooxda isku xirka EMBda (Guddiga);
	2.9 Aasaasida nidaamka arkiifiyada ee habboon.	i) Diyaarinta hab maamuuska guud ee Guddiga doorashada ii) Diyaarinta nidaam lagu hubinayo inaysan shaqaaluhu la tagin xogta marka ay shaqadda ka tagaan; iii) Sameynta habka hellida dukumentiyadda; iv) Magacaabidda qofka mas'uulka ka ah keydinta iyo maamulka arkiifiyada; v) in la caddeeyo muhimadda ay leedahay maamulka keydka; vi) Horumarinta nidaamka keydka (arkiifiyadda); vii) Xaafidaada dhamaan dukumentiyada iyo qalabka elektrooniga ah;

Ujeeddo- ooyinka	Istaraatiijiyadda	Howlaha
3. In la helo codbixiyayaal xog-ogaal u ah xaquuqda iyo waajibbaadka ay leeyihiin	3.1 Horumarinta iyo hirgalinta manahajka waxbarashada Cod-bixiyaha.	<ul style="list-style-type: none"> i) Horumarinta qeybta wacyi galinta dadweynaha ee Guddiga doorashada iyo helitaanka bahwadaagta; ii) Tababaro loo qabto ururada bulshadda rayidka si loo hormariyo manhajka waxbarashada doorashada (waxyaalaha loo baahan yahay); iii) Horumarinta qalabka warbaahinta kala duwan/baraha warbaahina iyo hay'adda taasoo ay ka mid yihiin doorashooyinka tijaabadda ah; iv) Waxbarashada madaniga ah in lagu daro manhajka waxbarashadda dugsiyadda; v) Kulama joogta ah oo lala yeelanayo ururada bulshada rayidka iyo howl wadeenada; vi) Diyaarinta warqado is af garad (MoU) oo lala saxiixdo qeybaha dowladda iyo bahwadaagta kale si loo caddeeyo mas'uuliyadda iyo dowladda; vii) Diyaarinta buugga wacyigelinta iyo waxbaridda codbixiyeyaasha; viii) Qabashadda tababarka tababarayaasha;
	3.2 Iskuduwidda waxbarashada cod-bixiyayaasha.	<ul style="list-style-type: none"> i) Diyaarinta habka waxbarashadda ee codbixiyayaasha; ii) Helidda tababarayaal iyo barnaamijka wacyigelinta ee Guddiga; iii) Abuuridda madal ka shaqeysa waxbarashadda codbixiyeyaasha (VE); iv) Sameynta ololha VE codbixiyaha iyadoo loo marayo, Guddiga, ururada bulshada rayidka, warbaahinta, dhaqanka, iyo baraha bulshada ee internetka.
	3.3 U isticmaalka madalada warbaahinta howlo wacyigalin.	<ul style="list-style-type: none"> i) Deeq bixiyayaasha oo loo soo bandhigo qorshooyinka lagama maarmaanka ah si loo helo miisaaniyad; ii) Xaqiijinta miisaaniyadda loo bahan yahay ee VE codbixiyaha ah; iii) La xiriirka bahwadaagta si loo helo miisaaniyad loona daabaco macluumaadka; iv) Xiriir lala yeesho Guddiyadda Doorashooyinka ee kale si loo helo kaalmo farsamo;
	3.4 Dhismaha iyo hirgalinta nidaamka kormeerka iyo qiimeynta barnaamijyada waxbarashada cod bixiyaha;	<ul style="list-style-type: none"> i) Dhismaha awoodda iyo kartida shaqaalaha; ii) Diyaarinta VE iyo qorshaha kormeerka iyo qiimeynta (M&E); iii) Aas-aasidda waaxda 'kormeerka iyo qiimeynta' ee gudaha; iv) In la helo wixii fududeen lahaa qiimeynta iyo dabagalka gudaha; v) In la helo qolo seddexaad oo kormeerta si ay u hubiyaan shaqadda kooxda VE iyo bahwadaagta;
	3.5 Isticmaalka warbaahinta (social media) si loo abuuro baro wacyigelin.	<ul style="list-style-type: none"> i) Dib u habeyn lagu sameeyo bogga internetka ee Guddiga siduu u noqdo isha xogta iyo wararka doorashooyinka oo dhan; ii) Hellida habka isku gudbinta fariin qoraalada ah ee la xirira wacyi galinta; iii) Horumarinta baraha bulshada internetka laguna daabacado macluumaadkii ugu danbeeyay;
	3.6 Abaabulida caadaynta simida dumarka iyo dadka la takooro	<ul style="list-style-type: none"> i) Horumarinta qorshaha lagu caadeynayo simida dumarka iyo dadka la takooro ii) Aasaasida waax ka tirsan Guddiga kana shaqeeya caadaynta simida dumarka iyo dadka la takooro iii) In la bixiyo tababaro loogu talagalay in la caadeeyo sinaanta iv) Dhisida awoodda lagu caadaynayo sinaanta

Ujeeddo- ooyinka	Istaraatiijiyadda	Howlaha
4. In la helo dhaman codbixiyayaasha sharcieysan	4.1 Qiimeynta iyo xulashada qaabka diwaan galinta cod bixiyaha taasoo ay ka mid tahay xaq u yeelashada codbixinta iyo qaabka codbixinta ee qurbo joogta.	<ul style="list-style-type: none"> i) Horumarinta waajibaadka shaqada ee la xirrita daraasadka diwaan galinta codbixiyaha ii) Qiimeyn lagu sameeyo hababka diwaan galinta codbixiyaha sida waqtiga , qarashaad-ka iyo natiijooyinka; iii) in la xoojiyo hababka la heli karo e daneeyayaasha; iv) Horumarinta Xeerarka; v) Xaqiijinta ilaha lagama maarmaanka ah; vi) Tijaabinta habka diwaan galinta codbixiyaha ee la doortay; vii) Dhaqangelinta diwaan galinta codbixiyaha.
	4.2 Horumarinta barnaamijka wacyi galinta cod bixiyaha iyo diwaan galintiisa.	<ul style="list-style-type: none"> i) Horumarinta qalabka warbaahinta kala duwan/baraha warbaahina iyo hay'adda taasoo ay ka mid yihiin doorashooyinka tijaabadda ah; ii) Tilmaamida howlaha wacyigelinta ee Guddiga; iii) Xiriir lala yeesho dhamaan daneeyayaasha; iv) in la aasaaso qodobo laga mideysan yahay ee ka dhaxeeya hay'adaha dowladda iyo bahwadaagta si ay u caddaato kaalinta iyo masuuliyadaha; v) Diyaarinta warqado is af garad (MoU) oo lala saxiixdo qeybaha dowladda iyo bahwadaagta kale si loo caddeeyo mas'uuliyadda iyo dowladda;
	4.3 Aasaaska xirir ka dhaxeeyaa bulshada iyo hay'adaha diiwaan galinta, Xukuumadda Federaalka Soomaliya (XFS), Maamul goboleedyada qeybta ka ah Federaalka iyo daneeyayaasha muhiim ka ah si loo aqoonsado diiwaan galinta codbixiyaha.	<ul style="list-style-type: none"> i) Sameynta habab wada xiriir; ii) Warqad is af garad oo lala saxiixdo hay'adaha xukuumada iyo ururada caalamiga ah si loo helo xogaha la xiriira xog ururrinta iyo kaalmada;
	4.4 Aasaasida hab wada shaqayn oo mideyneya diiwan gelinta codbixiyaha.	<ul style="list-style-type: none"> i) Diyaarinta qorsha fulinta iyo miisaaniyadda; ii) Diyaarinta hanaanka habraaca iyo foomamka; iii) Horumarinta nidaamka saadka logistics; iv) Horumarinta tababarada iyo shaqaale qorista; v) Aas-aasida xafiisyada howl galada oo ay jiraan xaruntaa howl galada ee dhexe; vi) Diyaari oo iclaami taageerada IT-da iyo dhameystirka maareynta xogta;
	4.5 Guddiga ammaanka doorashada oo si hufan loola shaqeeyo si loo adkeeyo ammaanka nidaamka diiwan galinta cod bixiyaha.	<ul style="list-style-type: none"> i) ka qeyb qaadashada horumarinta qorshaha ammaanka ee diiwaan galinta codbixiyayaasha; ii) Hubinta xiriir dhow oo heerka hawlgalka ah marka la dhameystiro qorsheynta; iii) Abuuridda xarunta hawlgalka ee VR, iyadoo ay goob-joog ka yihiin dad matalaya hay'adaha nabadgalyada;
	4.6 Dayactir joogta ah oo lagu haayo liiska diiwaangelinta codbixiyaha.	<ul style="list-style-type: none"> i) In la joogteeyo dhawrista xogaha muhiimka ah; hubinta in la dejiyo hababkii kala hufka iyo horumarinta xoga ii) Abuurid habab ka hor tagi karo in ay dhibaato ay soo gaarto xogaha muhiimka ah isla markaana inla xoojiyo hab maamuuska arrimaha la xiriira; iii) Go'aanso VR marwalba socda ama mid xilliyeeda islamarkaani diyaari habka joogteynta xogta iyadoo la raacayo hanaankaas shaqo;

Ujeeddo- ooyinka	Istaraatiijiyadda	Howlaha
5. In la nidaamiyo xisbiyada siyaasada, musharaxiinta iyo warbaahinta si loo hubiyo in qeyb walba ay doorkeeda u ciyaarto	5.1 Guddiga dhexdiisa oo laga aasaaso waax qaabilsan xisbiyada siyaasadeed.	<ul style="list-style-type: none"> i) Horumarinta xafiiska diiwaan-galinta ka dib marka la ogaado xafiiska baahiyahiisa; ii) qoridda shaqaalaha iyo tababarkooda; iii) libinta agabyadda loo baahanyahay; iv) Abuurida hannaan farsamo oo ay ka mid yihiin kuwaju Bogga Xisbiyadda iyo keydka xogta oo leh hab maamuus ee lagu isticmaali karo; v) Sameynta jadwalka diiwaan galinta xisbiyada siyaasadeed; vi) Sameynta olole lagu wacyi galinaayo xisbiyada;
	5.2 Hubinta qaab-dhismeed sharci si loo qeexo in xisbiyada siyaasaddu ay leeyihiin astaan qaran.	<ul style="list-style-type: none"> i) Qoridda shuruuca muhiimka u ah qorshaha fog ee qaranka iyo isku dheeli tirka bulshada; ii) Sameynta hab maamulka iyo siyaasadda; iii) Sameynta tilmaamaha hagi lahaa diiwaan galinta xisbiyada siyaasadeed iyo shuruucdooda; iv) in la hormariyo nidaamyada lagu xalinaayo cabashooyinka ee ku saabsan qofka laga saaraayo ka mid ahaanshaha xisbiyada; v) Dib u eegis in lagu sameeyo shuruuca guddaha ee Xisbiyadda, Xeerka Anshaxa, si loo hubiyo muuqaal qaran;
	5.3 Sida ku qeexan sharciga xisbiyada siyaasada waa in la sameeyo santuuq dhaqaale ee xisbiyada siyaasadda.	<ul style="list-style-type: none"> i) Sameynta miisaaniyadda muhiimka ah oo ku saleysan qorshaha lagu furayo xafiis ku howlan xisbiyadda iyo daneeyayaasha oo uu ku jiro Baarlamaanka Federaalka Soomaaliya; ii) Codsashada miisaaniyadda loo gudbiyo Xukuumadda Federaalka soomaaliya iyo deeq bixiyayaasha; iii) Helitaanka miisaaniyad loo qorsheeyay sharciga xisbiyadda; iv) Sameynta farsamada maamulka miisaaniyadda diiwaan galinta xisbiga siyaasada; v) Dhaqangelinta xisaab hubinna lagu sameeyo miisaaniyadda xisbiyada siyaasadda;
	5.4 Sameynta Guddiga Latalinta Xisbiyada Siyaasada.	<ul style="list-style-type: none"> i) ayadoo lala tashanaayo xisbiyada siyaasaded waa in la aasaaso Guddiga hab maamuuska; ii) sameynta waajibaadka shaqadda ee PPAC iii) in la sameeyo sharciga Guddiga ee latalinta xisbiyada siyaasaded; iv) Helidda xubnaha qeebta ka ah Guddiga xisbiyada siyaasaded; v) Soo bandhigada rasmiga ah ee Guddiga; vi) Kulamo joogto ah iyo kuwa muhiimka ah marka loo baahdo; vii) Sameynta habka ay ku wada xiriiri lahaayeen axsaabta siyaasaded; viii) Keydinta iyo xafidida xogta muhiimka ah oo si sax ah loo xafido;
	5.5 Sameynta siyaasado lagu maamulo hawlaha xisbiyadda siyaasada, oo ay ku jiraan ololalaynta iyo maaliyada.	<ul style="list-style-type: none"> i) Sameynta Xeerka axsaabta siyaasaded; ii) Sameynta Xeerka Anshaxa ayadoo lagu saleynaayo shuruuca kale; iii) Horumarinta habka warbixinta xisbiyadda siyaasadeed si loo xaqiijiyo cabashadooda ayadoo lagala shaqeynayo Hanti dhowrka guud ee Qaranka; iv) Qoridda xeerarka ee xiliga ololaha; v) Sameynta tilmaamaha ugu haboon;
	5.6 Sameynta nidaam ay u hogaansamaan xisbiyadda siyaasadda.	<ul style="list-style-type: none"> i) in la qabto shir wadareed lagu faahfaahinayo cabashooyinka jira; ii) in la xaqiijiyo cabashooyinka xisbiyada siyaasaded waa in la hormariyo qalabka warbixinada; iii) in la sameeyo hab maamuus xisbiyada siinaya nidaam maaliyaded oo madax banan; iv) in axsaabta siyaasaded loo sameeyo sharciga anshaxa; v) in la iskugu yeeri xisbiyada siyaasaded si loo sameeyo anshaxa;

Ujeeddo- ooyinka	Istaraatiijiyadda	Howlaha
6. In lagaarsiyo doorasho xor iyo xalaal ah kuna dhacda si nabad ah	6.1 Sameynta hannaan wadaxiriir oo lala yeesho daneeyayaasha amniga.	<ul style="list-style-type: none"> i) ka qeyb qaadashada horumarinta qorshaha ammaanka ee diiwaan galinta codbixiyayaasha; ii) Hubinta xiriir dhow oo heerka hawlgalka ah marka la dhameystiro qorsheynta; iii) Abuuridda xarunta hawlgalka ee VR, iyadoo ay goob-joog yihiin dad matalaya hay'adaha nabadgalyada; iv) La shaqeynta hay'adaha amniga si loo hormariyo barnaamijyada dhanka amaanka ah oo oggolaanaya in doorasho la qabto; v) Sameynta barnaamijyo lagu tababarayo ciidamada amaanka; vi) Ciidamada amaanka oo lagala shaqeyo suggidda amaanka kolonyooyinka iyo agabka waardiyayaasha si lamid ah xarumaha doorashad; vii) Dhaqan galinta xeerka anshaxa shaqaalaha rayidka, Guddiga iyo mas'uuliyiinta xisbiyadda siyaasadda; taasoo GMDQ laga doonayo inay muujiso waajibadkooda iyo xaquuqdoooda; viii) Sameynta qaab wadashaqeyn oo lala sameeyo hay'adaha fulinta sharciyadda oo la sameeyo; ix) Sameynta wakiilka Guddiga doorashada madaxaxa banan; x) Aasaadida qorshe wadashaqeyneed oo la xirirta amaanka daneeyayaasha heer gobol iyo heer federal; xi) Horumarinta xeerka anshaxa oo ay ku hawlgalayaan daneeyayaasha dhanka amniga;
	6.2 Xiiir la sameynta dhamaan daneeyayaasha oo idil si loo hubiyo 'qorshe la ayiday' si ay u dhacaan doorashooyin nabdoon.	<ul style="list-style-type: none"> i) Qaaditaanka barnaamij wacyi galineed oo lagu wargalinaayo bulshooyinka taasi oo ku aadan howlaha doorashada; ii) Wadahadal lala sameeyo maamul goboleedyada iyo dowladda dhexe oo ku saabsan shuruuca iyo waajibaadka Guddiga ka hor inta aan la saxiixin waraqadda is afgaradka (MoU) ka hor; iii) U sharaxidda muhiimada doorashada bulshada rayidka iyo culumaa'udiinka laguna wacyigaliyo; iv) Tababar iyo aqoonsi la siiyo wakilada musharaxinta, warbaahinta iyo korjoogayaasha; v) i Sameynta istaraatiijiyad isgaarsiineed ee loogu talagalay dhamaan daneeyayaasha; vi) Warbixin kooban oo loo diyaariyo dhamaan daneeyayaasha; vii) Joogteeynta barnaamijyada wadatashiga lala yelanayo daneeyayaasha;
	6.3 Horumarinta hindisaha qorshe howleedka ee fulinta howlaha doorashada.	<ul style="list-style-type: none"> i) Qoondeenta xarumaha doorashooyinka iyo heshiisyada; ii) Sameynta qorsha howleedka; iii) Qorsheenta loojiistikada; iv) Dhameestirka iskuduwida kawadashaqeynta ammaanka; v) Diyaarinta isgaarsiinta iyo nidamka warbixinta doorashooyinka oo ay ku jiraan website toos ah; vi) Hubinta agabka iyo warbixinada xasaasiga ah oo la daabacay in lana xadido laguna xafido meeshii loogu talagalay; vii) Qorsheynta sidii shaqaalaha loogu qeebin lahaa agabka ay u baahanyihiin; viii) Aas-saasida hab lagu shaqaaleeyo, lagu tababaro, laguna siiyo mishaaraad shaqaalaha goobta codbixinta; ix) Sameynta qorshaha howl galka; x) Dowlad-goboleedyada oo lo qabto siminaaro la xiriira qorshaha howlgalka; xi) Daneeyayasha muhiimka u ah fullinta qorshahan oo lala socodsiiyo qorshe hawleedka; xii) Kormeerida iyo qiimeynta fulinta qorsha hawleedka;
	6.4 Soo iibinta agab iyo qalab tayo wanaagsan ahna xasaasi iyo kuwo aan xasaasiga ahayn.	<ul style="list-style-type: none"> i) Hubinta in agabyada loo baahanyahay ay yihiin kuwa cad oo baahiyaha daboolayo; ii) waa in la hubiyo qalab farsamada in ay u jeedadii laga lahaa fulinayaan isla markaasna ay yihiin kuwa aan ciladda laheen; iii) diiradda in la saaro wax ka iibsiga suuq soomaalda hadii ay suuragal; iv) diyaarinta qorshaha wax iibsiga; v) Helintaanka miisaaniyadda lagu iibiyo qalabka doorashada iyo in la ogaado qalabka la tabaarucayo;

6. In lagaarsiyo doorasho xor iyo xalaal ah kuna dhacda si nabad ah

	<ul style="list-style-type: none"> vi) Ogaanshaha shirkadaha awoodda u leh in ay qalabkaas kaa iibiyaan; vii) Daabacaada waraaqaha codbixint iyo in la iibiyo qalabka kale ee muhiimka ah; viii) Sameynta habka dabagalka (tracking) qalabka aad soo iibsatay; ix) Helitaanka bakhaaro leh amni iyo xafidaad si loogu keydiyo alaabta lasoo iibiyo;
6.5 Horumarinta teknaloojiyo ku filan codbixinta	<ul style="list-style-type: none"> i) waa in baaritaan lagu sameeyo sidii lagu heli lahaa teknoolijiyadda ugu wanaagsan ee laheli karo ee codbixinta; ii) cadeenta iyo xlashada tiknoolijiyad ku haboon kuna filan; iii) Hubinta tiknoolijiyadaas heliddeeda in ay fududahay, isticmaalkeeduna sahlanyahay isla markaana adkeysii leh; iv) Nidaaminta ku habboon warbixinada loo adeegsado v) Sameynta faham dhameestiran e ku saabsan wada shaqeeenta xukuumadda iyo warbaahinta si looga waramo xarumaha codbixinta; vi) Helitaanka ilo dhaqaale oo sugan; vii) Tijaabin lagu sameeyo tiknoolajiyada intaan si toos ah loo isticmaalin si loo hubiyo shaqadeeda;
6.6 Horumarinta hab lagu xaqiijiyo hannaanka doorasho si loo hubiyo qabsoomida doorasho xor iyo xalaal ah;	<ul style="list-style-type: none"> i) qeybinta foomka agabka doorashada; ii) saxiixiyada natiijada laga bilaabo xisbiyada siyaasaded wakiilada murashaxiinta iyo goob jooga yaalka; iii) sameynta nidaamyo cabashooyinka xarumaha doorashada lagu diiwaan galiyo; iv) Hubinta warbixinada la xirira tiri koobyada iyo tirada dadka u soo baxay in ay codka dhiibtaan; v) tabinta tooska ah ee warbixnada la xirira dhacdooyinka iyo natiijooyinka; vi) horumarinta nidaam wada shaqeen ee maareenta arimaha la xiriira khataraha doorashooyinka; vii) Helidda software (nidaam) ku caawinaya habka doorashooyinka in ay u dhacen six or iyo cadaalad ah.
6.7 Daraaseeynta fursadaha codbixinta ee dalka dibadiisa (OCV) iyo dadka baahida gaarka qaba;	<ul style="list-style-type: none"> i) Eegidda talaabooyinka iyo qaabka dalalka kale ay arrintaan ku xaliyeen ayadoo tusaale laga dhiganaayo. ii) xisbiyada siyaasaded waa in lagala tashado baaritaanada; iii) in cilmi baaris lagu sameeyo si qurba joogta dalalka kale u codeeyaan iv) dajinta nidaamka codeenta qurba joogta; v) Horumarinta howlaha codeenta qurba joogta; vi) Diyaarinta hab lagu kalsoonaan karo ee qurba joogto ay ku codeyaan; vii) Abuurida tubaha codbixinta qurba joogta;
6.8 Abuurida nidaamka maareynta natiijooyinka doorashada taasi oo ah mid la isku halleyn karo isla markaana ah mid ku filan;	<ul style="list-style-type: none"> i) Diirada oo la saaro tababarka shaqaalaha ee dhanka maamulka natiijooyinka marka la joogo goobta codbixinta iyo xarunta xogta "Data centre" ii) In la sameeyo jadwal shaqo iyo xiriir daaf furan oo lala yeesho dhamaan daneeyayaasha iii) Samaynta hab is daba jog u socda kaas oo lagu soo gudbinayo warbixinada electroniga iyo kuwa waraagaha ah iv) Hubi oo tajiibi nidaamkaaga ka hor maalinta doorashada ah v) Helitaanka xal farsamo ee dhanka soo gudbinta natiijooyinka doorashada vi) Tijaabinta nidaamka natiijooyinka doorashada
6.9 Abuurida nidaam teknolajiyad la isku halayn karo ee natiijada doorshada loo adeegsado.	<ul style="list-style-type: none"> i) Diyaarinta nidaamka warbixinta iyo natiijooyinka lagu soo daabacayo websitka ii) Diyaarinta nidaam abuuraya isla xisaabtan dhanka hab raaca soo gudbinta natiijooyinka xarun walba iii) Diyaarinta hab raac xisaabeed taasoo laga dooranayo tusaalooyin iv) Horumarinta nidaam natiijooyinka doorashoyinka lagu faafin karo webistdka waqtgii loogu tala galay; v) Tijaabinta tiknolajiga doorashooyinka iyo hab raaeeda
6.10 Abuurida nidaamka dhexdhexaadinta cabashoyinka doorashada.	<ul style="list-style-type: none"> i) Aasaaska hanaanka shaqo ee maamulka khilaafaadka doorashooyinka ii) Magacaabista guddiyo maamula khilaafaadka doorashooyinka heer gobal

		<ul style="list-style-type: none"> iii) Bixinta tababaro la xiriira hab raaca dhexdhexaadinta iyo doorarka “waxaa ka mid ah wakiilada musharaxiinta” iv) Dajinta qorshaha xalinta khilaafaadka ee goobaha cod bixinta iyadoo la raacayo nidaamyada dhexdhexaadinta iyo musulliyadaha la qeexay v) Diyarinta nidaamyada dhexdhexaadinta xisbiyada siyaasadeed sida ugu dhakhsaha badan vi) La wadaagida daneeyayaasha iyo warbaahinta hanaanka dhexdhexadinta vii) Diyarinta barnaamij electronic ah “Software programme” kaas oo lagu diiwaangeliyo khilaafaadka doorashooyinka ee Guddiga soo gaaray iyo xaaladahooda “sida rayiga qofka cabanaya”
6.11	Sameynta habka isku xir oo maxkamadaha lagu xariirilaha iyo xalinta khilaafaadka.	<ul style="list-style-type: none"> i) Samaynta qaabkii loola xiriira lahaa masuuliyiinta maxkamadaha ii) Maxkamada racfaanka oo lala yeesho kulano dheeri ah, si loola saxiixdo warqada is afgaradka “MoU”, sidii loo wareejin lahaa xoqta iyo wakhtiga xalinta dacwooyinka “cases” iii) Samaynta nidaamda maamulka cabashooyinka ee websitka Guddiga, si loo helo go’aano degdeg ah isla markaana qofka cabanaya uu ulo socdo dacwadiisa electrokli, taasoo u fududeeynaysa in ay la socdaan meesha ay dacwadooda maraysa. iv) Mas’uuliyiinta maxkamadaha oo xiriir lagala yeesho wixii ka soo baxay khilaafaadka doorashooyinka

Ujeeddooyinka	Istaraatiijiyadda	Howlaha
7. In la sameeyo qiimeyn daba socota doorashooyinkii hore wakhtigii ku haboon	7.1 Dib u eegista qaab dhismeedka sharciyad doorashada ee ka soo horjeeda doorashada dhabta ah si loo ogaado dib u habeynta loo baahanyahay.	<ul style="list-style-type: none"> i) Qabasho siminaaro looga hadlayo casharadii laga bartay doorashadii dhacday ii) Sameeynta diiwaan galin lagu qewxayo howlaha sharci dajinta laguna cadaynayo xilliga lagu fulinayo iii) Diyarinta talooyin la xiriira dib u habaynta sharci dajinta; iv) Xiriir dhow oo lala yeesho sharci dayiyaasha si dib loogu eego shuruudca wax laga badalayo
	7.2 Sameynta qaabdhismeedka kormeerka iyo qiimeynta sida loo qabto doorashooyinka.	<ul style="list-style-type: none"> i) Aas-aasida qaybta warbixinta, kormeerka iyo qiimaynta “M&E” ii) Abuurida halbeega maamulka qataraha iii) Siminaaro loo qabto dhinacyada kala duwan si ay aragtidooda ugu biiriyaan dib u habaynta iyo dhinacyada horumarka iv) Daabacaada warbixintii kama dambaysta ahayd ee habraaca doorashada v) Helitaanka dhinac sedexaad oo qiimeyn ku sameeya howlgalkii doorashada iyo nidaamyadii la adeegsaday vi) Dib u eegis lagu sameeyo dhamaan war bixinadii korjoogayaasha ay soo gudbiyeen iyo kuwii kayimid gudaha ee qiimaynta doorashada ka dib

CUTUBKA AFARAAD

4. QORSHAHA FULLINTA

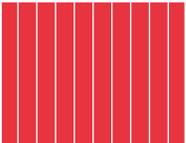
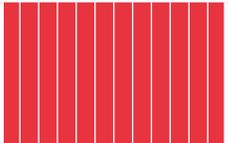
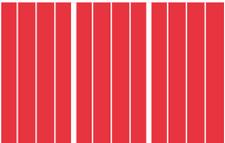
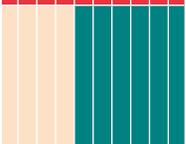
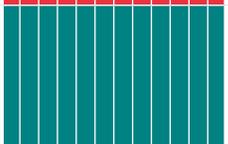
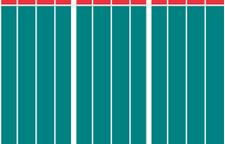
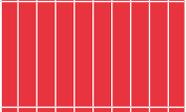
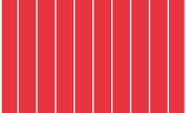
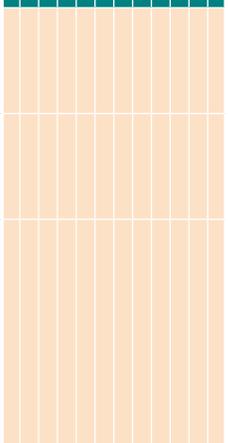
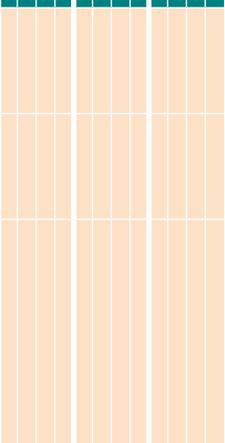
- 4.1 Cutubkani wuxuu soo gudbinayaa qorshe howleedka fulinta istaraatiijiyadaha ku xusan qorshaha istaraatiijiyadeed dhexdiisa. Qorsha howleedkan wuxuu ka hadlayaa si halbeega hanaan shaqo ee caqli gal ah “logical framework” taas oo hoy u ah Howlaha, Yoolka, Ujeedooyinka “oo loo qoray hab natiijo ah”, iyo howlaha la fulinayo. Halbeegan waxaa ka loo ku dhex jira tilmaamayaal cabiraya howl fulinta. Sidoo kalana waxaa ku jira cadayn muujinaysa habka fulinta oo cad. Ugu dambayntii, wax yaabaha la filayo in ay caqabad ku yihiin fulinta qorshahan waxaa lagu cadeeyay halbeegan “Matrix”
- 4.2 Halbeega hanaan shaqo ee caqli galka ah wuxuu soo koobay barjaamijka Guddiga ee shanta sano ee soo socota. Hanankan shaqo “Framework” wuxuu soo bandhigayaa kala horeenta howlaha la fulinayo iyadoo lagu cadeynayo waqtgeeda.

Shaxda Wax Qabadka Macquulka Ah

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
himilooyinkeena: "Guddi doorasho oo ku dhisan is aaminad kalsooni isla xisaabtan ayaa bulshada Somaaliyed siin kara doorasho hufan o loo dhanyahay."			
Hadaf: Qabashada doorasho guud ugu dambayn 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugu danbeyn Sanadka 2018, waa inaanu diyaarinaa Qaab Sharciyeed ad adag oo lagu qabto doorashooyinka. 2. 100% in la diiwan galiyo cod bixiyayaasha xaqa u leh in ay doorashada ka qeyb galaan ugu dambayn Janaayo 2020. 3. Sameynta iyo fulinta manhaj ka howlgala aqoon kororsiga codbixiyaha. 4. Dhameystirka iyo soo gudbinta magacyada musharaxiinta iyo xisbiyada siyaasaded ugu danbeeyn bisha juun 2020. 5. Xarumaha cod bixinta wa in la caddeeyo isla markaasna la sameeyo tababarka shaqaalaha doorashada Agoosto 2020. 6. Wakiilada xisbiyada siyaasaded iyo sharcisiinta goobayaasha doorashada oo la soo gabagabeeyo bisha Agoosta 2020. 7. Agabka muhiimka u ah iyo midka aan ahayenba waa in la diyaariyo isla markaasna la qeybiyo kowda Sebtember 2020 8. Doorashadu waa in la qabtaa bisha Sebtember 2020. 9. Waa in la qiimeeyaa guud ahaan wixii ugu muhiimsanaa ee laga bartay doorashada 2021. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sharciyada doorashada, xeerarka iyo xeerka anshaxa 2. Diiwaangalinta codbixiyayaasha qaranka. 3. Waxbarasha madaniga ah iyo tan codbixiyayaasha iyo qalab taageera manhajka. 4. Guddiga doorashada in ay soo bandhigaan liisaska murashaxiinta xisbiyada siyaasada. 5. Guddiga doorashada in ay soo bandhigaan magacyada xarumaha doorashada soona dhameystiran warbixinada la xiriira tababarada shaqalaha. 6. Guddiga doorashada wuxuu shaacinayaa xubnaha wakiilada xisbiyada siyaasaded iyo korjoogayasha doorashada ee aqoonsiga la siiyay. 7. Guddiga waxaa u qeybinayaa isla markaasna diiwaan galinayaa qalabka doorashada ee xarumaha cod bixinta. 8. Waxa uu ku dhawaaqayaa faafinayaana natiijooyinka doorashada. 9. Soo saaridda war bixinta wakiilada goob joogayalka ee doorashada ka dib. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Waa in waqtigii loogu talagalay lagu gabagabeeyo dastuurka ku meel gaarka ah ee dowladda federalka Somaliya 2. Baarlamanku waxa uu soo saari donaa waqtigii loogu tala galay shurucda lagama maarmaanka ah 3. In la shaaciyi jawi siyaasaded oo taageero ka haysta dowladaha xubnaha ka ah federaalka 4. Waxaa la diyaarin doonaa wax kasta oo suura galin doona qabsoomidda doorashooyinka.

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
<p>Natiijada#1: Qaabdhismeed sharciyeed ee qabashada doorashooyinka oo la hirgaliyey.</p>	<p>1.1 Ugu danbeynta bisha Juun 2017, waa in dib loo eego dhamaan shuruuca doorashada iyo xeerarka u dejisan.</p>	<p>1.1 Warbixinta Guddiga doorashada ay ku jiraan dulduleeladii howlaha doorashooyinka.</p>	
	<p>1.2 Bisha Disember 2017, waxaa barlamanka loo gudbinayaa si uu uga doodo shuruuca doorashada ee aanan weli la dhameeystirin.</p>	<p>1.2 Qorista shuruuca doorashada</p>	
	<p>1.3 Ugu danbeynta bisha Juun 2019, waxaa la soo dhameestirayaa habraaca xeerarka anshaxa doorashada ee murashaxiinta xisbiyada siyaasada, korjoogayaasha doorashada iyo warbaahinta.</p>	<p>1.3 Xeerarka iyo xeerka anshaxa ee Guddiga doorashooyinka.</p>	

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
Natiijo#2: Awooda Guddiga oo ku filan fulinta barnaamijyadiisa oo la abuuray.	2.1.1 Waa la diyaaray waana la dhisay qaab dhismeedka hay'adda ugu danbeyn Abriil 2017.	2.1.1 Qaaab dhismeedka Guddiga oo ay ka muuqato shaqaalahiisa	2.1 Dowladda federaalka ee somaaliya ayaa shaac bixindoonta shaqada iyo shaqaalaha loo baahnyahay iyo sidii loo xafidi lahaa shaqaalaha khibradda u leh howsha.
	2.1.2 Shaqaalo tayaleh ayaa loo qortay shaqooyinka muhiimka ah ugu dambayn Disember 2017,	2.1.2 Diiwaanada oo ay ku dhanyihiin shaqaalaha Guddiga	
	2.2 Nidaamyadii iyo siyaasadihii hore ee Guddiga waa la diyaariyay ugu dambayn Luuliyo 2017	2.2 Dikumentiga Guddiga rasmiga ah ee dhanka siyaasada holgalka iyo nidaamyada kala duwan	
	2.3 Waa la dhisay tiknoolajiyadda "IT" waana la howlgaliyay ugu dambayn Juun 2018,	2.3 Diiwaangelinta Guddiga ee tilmaamaya ku shaqaynta tekmojjiyada "IT"	
	2.4 Waa la dhisay awooda shaqaalaha "Joogtada ah iyo kuwa ku meelgaarka ah ee GMDQ"	2.4 Warbixinada dhismaha awooda Guddiga	
	2.5 Maaliyada aasaasiga ah ee Guddiga waa la kobciyay	2.5 Diiwaanada Guddiga ee dhanka maaliyada iyo warbixinadooda	
	2.6 Waa la dhameystiray dhismaha xarunta GMDQ ugu dambayn Juun 2019.	2.6 Cadaynta lahaanshaha dhulka Guddiga	

<p>2.8 Horumarinta qorshaha maaliyad ee Guddiga</p>	<p>2.8 Waa la helay 100% maaliyadii loo baahnaa xilliga qorshahan</p>	<p>2.8 Diiwaanda Maaliyadeed ee Guddiga iyo warbaxintooda</p>			
<p>2.9 Diyaarinta sanduuqa maaliyadeed ee Guddiga</p>	<p>2.9 Waa la diyaariyay sanduuqa maaliyadeed ee Guddiga ugu dambayn Julaayo 2017</p>	<p>2.9 Diiwaan galinta miisaniyadda Guddiga.</p>			
<p>2.10 Xaqiijinta lahaanshaha dhulka Guddiga ee Mogadishu</p>	<p>2.10.1 Waa la xaqiijiyay lahaanshaha dhulka Guddiga ugu dambayn juun 2017</p> <p>2.10.2 Darbi adag oo lagu wareejiyay xarunta Guddiga ugu dambayn Juun 2017.</p> <p>2.10.3 Waa la taagay xafiisyada iyo xarumaha shaqo ee Guddiga ugu dambayn Disember 2017</p>	<p>2.10.1 Shaciga lahaanshaha dhulka</p> <p>2.10.2 Qodobka cadaynaya lahaanshaha</p> <p>2.10.3 Shaacinta qorshooyinka naqshadda dhismaha.</p>	 		

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
Natiijada 3#: Doorte "codbixiye" oo yaqaan xuquuqiisa iyo waajibaadkiisa	3.1 Waa la hormariyay manhajka ku haboon iyo qalabka taageera manhajka ugu dambayn Disember 2017	3.1.1 Manhajka Guddiga ee waxbarida madaniga ah iyo tan codbixiyaha 3.1.2 Qalabka taageera manhajka Guddiga	3.1 Iskaashiga daneyayaalka ay khuseeydo ee horumarinta manhajka
	3.2 Waa la dajiyay qorshaha lagu hormarinayo laguna fulinaayo manhajka qaranka Guddiga ugu dambayn Janaayo 2018	3.2 Qorshaha fulinta ee manhajka Guddiga	3.2 Bixiyayaasha waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha waxay iskaashi la yeelan doonaan Guddiga.
	3.3 Waa la xaqiijiyay kuwii fulin lahaa waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha ugu dambayn Juun 2018	3.3 Isku keenida Guddiga ee hay'adaha bixiya waxbarashad madaniga ah iyo tan codbixiyaha	
	3.4 Waa la tababaray tababarayaashii Guddiga ugu dambayn dhex bartanka 2018	3.4 Warbixinada tabarada tababarayaalka "ToT" ee Guddiga	
	3.5 Howlwadaagta fuliyaasha awoodoodi waa la dishay ugu dambayn Disember 2018	3.5 Warbixinda Guddiga ee dhismaha iyo awooda bahwaadgta fuliyayaasha dhanka CVE	
	3.6 Waa la hirgaliyay waxbarasha madaniga ah iyo tan cod bixiyaha ugu dambayn Agoosto 2020	3.6 Warbixinada daba galka ee Guddiga eee CVE	
	3.7 Waa la xaqiiyey warbaahinta ka howlgalaysa waxbarasha madaniga ah ugu dambayn Juun 2020	3.7 Isku keenida Guddiga ee hayadaha warbaahinta kuwaas ka shaqeeya waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha.	
	3.8 Waxaa la diyaariyay lana fuliyay hanaan shaqo oo kormeer oo dhanka waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha	3.8 Hanaanka shaqo ee waxbarashada madaniga ah iyo tan codeeyaha ee Guddiga	

Dulmar Kooban	Ujeedooyin Ku Saleysan Tusmooyin La Cadeyn Karo	Sida Loo Qeexaayo Caddeymaha	2017												2018												2019				2020				2021			
			M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q		
HOWLAHA:																																						
3.1 Diyaari manhajka waxbarida madaniga ah iyo tan codeeyaha codbixiyaha	3.1 Waa la diyaaray la fuliyaya imanahajka waxbarida madaniga ah iyo tan codeeyaha ugu dambayn Sebteembar 2017	3.1 Manhajka waxbarashada madaniga ah ee Guddiga																																				
3.2 Diyaari qalabka taageera manhajka	3.2 Waa la diyaariyey qalabka taageera manhajka waxbarashada madaniga ah iyo codbixiyaha ugu dambayn Janaayo 2018.	3.2 Qalabka taageera manhajka waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha ee Guddiga																																				
3.3 Aqoonso bixiyayaasha waxbarasha madaniga ah iyo tan codeeyaha.	3.3 Waa la aqoonsaday bixiyayaasha waxbarasha madaniga ah iyo tan codeeyaha oo ay ku jiraan bulshada rayidka, dowladda, xisbiyada siyaasadeed ugu dambayn Febraayo 2018	3.3.1 Isku keenidda Guddiga ee bixiyayaasha CVE 3.3.2 is afgaradka Guddiga iyo bixiyayaasha waxbarasha madaniga ah iyo codbixiyayaasha																																				
3.4 Dhis awooda barayaasha waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha	3.4 Waa la fuliyay barnaamijka Guddiga ee dhisida awoodda barayaasha waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha ugu dambayn May 2018	3.4 Kobcinta awooda warbixinada kormeera Guddiga																																				
3.5 Aqoonso baraha warbaahinta ee bixiya waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha.	3.5 Waa la aqoonsaday hay'adaha warbaahinta oo ay ka mid yihiin Raadiyayaasha, wargeysada, TVyada, Websiteyada iyo baraha bulshada ee ka shaqeeya waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha ugu dambayn Maarso 2018	3.5 Warqadaha is afgarasho ee Guddiga la saxiixday wakiilada warbaahinta																																				
3.6 Hirgeli barnaamijka waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha	3.6 Waa la hergeliyaya barnaamijka waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha ee Guddiga: codeeyuhuna wuxuu noqday mid yaqaan xuquuqdiisa iyo waajibadkkisa ugu dambayn Sebteembar 2020	3.6 Warbixinadada kormeerka waxbarashada madaniga ah iyo tan codeeyaha ee Guddiga.																																				
3.7 Kormeer oo hubso in ay tahay mid tayo leh waxbarashada madaniga ah iyo tan codeeyaha	3.7 Waa la kormeeray waxbarashada madaniga ah iyo tan codeeyaha ee Guddiga si waafaqsan manhajka ujeedooyinkiisa ugu dambayn Sebteembar 2020	3.7 warbixinada kormeerka ee Guddiga																																				

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
Natiijada 4#: Dhamaan codbixiyayaasha xaqa u leh waa la diiwaan geliyay	4.1 Waxaa la doortay habkii lagu diiwaan gelin lahaa codbixiyaha ayadoo la qiimeeyay ugu dambeyn Juun 2018	4.1 Habkii la raacay diiwaangelinta codbixiyaha ee Somaliya	4.1 Codbixiyayaasha xaqa u leh ee Soomaaliyeed way u soo bixidoonaan is diiwaangelinta
	4.2 Waa la fuliyay lana hormariyay barnaamijka wacyigalinta lagu diiwaan gelinayo codeeyaha ugu dambayn Juun 2018	4.2 Warbixinta kormeerka Guddiga ee barnaamijka wacyigalinta codbixiyaha iyo waxttar nimadiisa	4.2 Dowlad gobaleedyada way la shaqayn doonaan Guddiga si loo diiwaangeliyo codbixiyayaasha
	4.3 Waxaa la isku xiray hay'adaha tirikoobka dadweynaha iyo daneenayaasha kale ee muniimka ah; sida dowladda Federaalka Somaliya iyo dowlad gobaleedyada kale ugu dambayn Disember 2020	4.3.1 Warqadaha is-afgaradka uu Guddigu la saxiixday daneeyayaasha dhinanca diiwaangelinta codeeyaha 4.3.2 Guddiga oo isku aruuruyay dhamaan daneeyayaash diiwaangelinta codbixiyayaasha	
	4.4 Waa la aas-aasay qaabkii loo midayn lahaa diiwaangelinta codbixiyaha ugu dambayn luulyo 2018	4.4 Hanaanka shaqado ee diiwan galinta codbixiyaha ee Guddiga	
	4.5 Waa la qabtay diiwaan gelinta codeeyaha ugu dambayn Janaayo 2020	4.5 Diiwaanka qaran ee codbixiyayaasha	
	4.6 Waxaa si joogta ah oo aan kala go' laheyn dib u habeen loogu sameeyay diiwaanka codbixiyaha qaranka ugu dambayn Maarso 2020	4.6 Diiwaanka codbixiyaha qaranka oo la cusbooneesiyay	

<p>4.6 Fulinta baranaamijka wacyigalinta diiwan galinta codbixiyaha</p>	<p>4.6 Waa la fuliyay baranaamijka wacyigalinta diiwan galinta codbixiyaha ugu dambayn Agoosto 2018</p>	<p>4.6 Manhajka waxbarashadada codbixiyaha "wacyigalinta" Guddiga</p>	
<p>4.7 Diyaarinta iyo fullinta qorshaha diwan galinta codbixiyaha</p>	<p>4.7 Waa la diyaariyay lana fulliyay qorshaha diwan galinta codbixiyaha ugu dambayn Janayo 2020</p>	<p>4.7 Diiwaanka qaran ee codeeyayaasha ee ku meelgaarka ah</p>	
<p>4.8 Gelinta iyo cusboonaysiinta xogta diiwaangelinta codbixiyaha ee diiwaanka qaranka.</p>	<p>4.8 Waa la geliyay lana cusboonaysiiyay xogta diiwaangelinta codbixiyaha ugu dambayn Janaayo 2020</p>	<p>4.8 Diiwaanka codbiyaha qaranka ee kama dambaysta ah</p>	
<p>4.9 Kormeerka habraaca diiwaan galinta codbixiyaha</p>	<p>4.9 Waa la codbixiyayaasha xaqa u leh si qab qab ah oo wakhtiyaysan</p>	<p>4.9 Warbixinta Guddiga ee kormeerka diiwangalinta codbixiyaha</p>	

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
Natiijada 5#: Nidaaminta xisbiyada siyaasadeed, musharaxiinta iyo warbaahinta oo la sharciyeeyay.	5.1 Waa la aasaasay waaxda xisbiyada ee Guddiga ugu dambayn Jun 2017	5.1 Qaab dhismeedka Guddiga waxaa laga dhex arka yaa Agaasimka xisbiyada siyaasadeed	
	5.2 Waxaa la abuuray hanaankii sharci ee suurto gelin lahaa in la hubiyo xisbiyada siyaasaded in ay yeeshaan muuqaal qaran ugu dambayn Juun 2017	5.2 Hanaanka sharci ee xisbiyada siyaased, musharaxiinta iyo warbaahinta	
	5.3 Waa la xaqiijiyay maalgalinta Xisbiyada Siyaasadda iyadoo la raacayo sharciga Xisbiyada Siyaasadda ugu dambayn Juun 2017	5.3 Diiwaanka maaliyadeed ee Guddiga oo ay ka muuqdaan qoondada maaliyadeed ee xisbiyada siyaasadeed	
	5.4 Waa la dhisay wuuna howlgalay Guddiga la talinta Xisbiyada Siyaasadda ugu dambayn Agoosto 2017	5.4 Go'aanada fadhiyada Guddiga iyo qoraalada ka soo baxay	
	5.5 Waa la dajiyay siyaasadihii iyo nidaamyadii xisbiyada siyaasadda u dambayn Jun 2017	5.5 Qoraalada siyaasadaha Guddiga iyo xeerarkooda kuwaas oo muujinaya xeerarka xisbiyada siyaasadeed	
	5.6 Waa la diyaariyay habkii cabashooyinka xisbiyada siyaasadda ugu bambayn October 2017	5.6 Qoraalka "document" xeerarka anshaxa ee xisbiyada siyasadeed	

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo	
Natiijada 6#: Doorasho xor iyo xalaal ah kuwaas oo ka turjumaya rajada dadka Soomaaliyeed ayaa la qabtey.	6.1 Waxaa la dhisay habkii xiriirka lala yeelan lahaa daneeyayaasha ammaanka.	6.1 Hagayaasha(manuals) xiririnta ammaanka doorashada	6.1 In xisbuyadda siyaasadda ay ayagu u qabaan doonan hannaanka doorasho oo xor iyo xaq ah lehna daahfurnaan.	
	6.2 Waxaa la fuliyay barnaamij wacyigelin oo lagu xoojinayo ka qaybgalka nabadeed ee doorashada	6.2.1 Hagayaasha barnaamijka wacyigalinta doorashada ee daneeyayaasha. 6.2.2 Qalabka guddiga ee taageeraya barnaamijka wacyi gelinta		
	6.3 Waa la diyaariyay lana fuliyay qorshaha howlgalka doorashada bisha May 2017.	6.3 Qorshaha howgalka doorashada ee Guddiga		
	6.4 Waa la soo iibiyay agabyada dorashada. Muhiimka ah iyo kuwa aan muhiimka aheyn.	6.4 In la haysto qoraalada la xiirira soo iibinta Guddiga ee agabyada muhiimka ah iyo kuwa aan ahayn ee qalabka doorashad.		
	6.5 Waxaa la hawlgaliyay teknoolajiyad ku habbaan inay gacan ka geysato codeynta iyo maamulka natiijada doorashooyinka.	6.5 diwaangalinta qoraalada fadhiyada Guddiga ee la xiiriira tiknoolajiyada loo adeegsanaayo codeynta iyo mareenta natiijooyinka doorashada		
	6.6 Waxaa la dajiyay nadaamyo lagu koontaroolayo hubinta doorashada in ay u dhacday si xor, cadaalad iyo hufnaan ah.	6.6 Qorshaha howgalka doorashada ee Guddiga.		
	6.7 Waxaa la qaatay qaababka ugu habboon ee cadeynta qurba joogta	6.7 Qoraalada siyaasadeed ee Guddiga kuwaasoo khusseeya codenta Soomaalida qurba joogta ah		
	6.8 guddigu wuxuu ka caawiyay xisbiyada siyaasaded sidii ay u soo magacaabi lahaayeen sharci dajiyayaasha.	6.8 S haacinta magacyada xisbiyada siyasaded ay u soo xusheen murashaxiinta xisbiga		

<p>6.5 Tababar musharaxiinta, wakiillada, warbaahinta iyo korjoogtada</p>	<p>6.5 Waxaa la tababaray 100% musharaxiinta, wakiillada, warbaahinta iyo korjoogtada June 2020</p>	<p>6.5 Warbixnada Guddiga ee tababarada wakiilada warbaahinta iyo goob-joogayaashada</p>	
<p>6.6 Diyaari istiraatiijiyadda la xiriirka daneeyayaasha doorasha.</p>	<p>6.6 Waa la diyaariyay waana la fuliyay istiraatiijiyadda xirirka daneeyayaasha doorashooyinka ugu danbeyn Maarso 2019.</p>	<p>6.6 Istaraatiijiyadda xiriirka Guddiga ee daneeyayaasha doorashooyinka</p>	
<p>6.7 Qabashada kullama joogta ah ee daneeyayaasha doorashooyinka</p>	<p>6.7 Waxaa la qabtay kullama u dhaxeeya Guddiga iyo daneeyayaasha ee ku aadan doorashooyinka sidii loo qorsheeyay.</p>	<p>6.7 warbixnada Guddiga ee kullamada daneeyayaasha</p>	
<p>6.8 Dajinta qorshaha howlgalka doorashada</p>	<p>6.8 Waa la diyaariyay lana hirgaliyay qorshaha howlgalka doorashada Sebtember 2018</p>	<p>6.8 Qorshaha hawlgalka doorshooyinka ee Guddiga</p>	
<p>6.9 Kala xiriir daneeyayaasha fullinta qorshaha howlgalka doorashada.</p>	<p>6.9 Waxaa loo qabtay siminaaro daneeyayaasha kala duwan sidii loo fulin lahaa qorshahan ugu danbeyn Maarso 2019.</p>	<p>6.9 Warbixnada tababarka daneeyayaasha ee fulinta qorshaha howlgalka doorashada.</p>	
<p>6.10 Fuli qorshaha howlgalka doorashooyinka</p>	<p>6.10 Disember 2020, Waxaa la gaaray 100% natiijooyinka qorshaha hawlgalka doorshooyinka.</p>	<p>6.10 warbixnada kormeerka fullinta qorshaha howlgalka doorashooyinka.</p>	
<p>6.11 Soo iibi (gad) dhammaan qalabka doorashada iyo agabka loo baahan yahay.</p>	<p>6.11 Maarso 2020 waxaa la soo iibiyay sidii qorshuhu ahaa qalabka iyo agabyada doorashooyinka ee muhiimka ah iyo kuwaan ahayn</p>	<p>6.11 warbixnada kormeerka Guddiga la xiriira iibsiga qalabka iyo agabyada doorashooyinka</p>	
<p>6.12 U qeybi (ku baahi) agabyada doorashada dalka oo dhan</p>	<p>6.12 Xarumaha codbixintu waxay 100% heleen qalabkii ay u baahnaayeen waqtigii la qorsheeyay.</p>	<p>6.12 warbixnada kormeerka Guddiga ee qebinta agabka iyo qalabka doorashooyinka</p>	

<p>6.20 Ku tababar shaqaalaha xarumaha codbixinta isticmaalka habka maareenta natijoyinka.</p>	<p>6.20 June 2020 Waxaa la soo gabagabeeyay boqolkiiba boqol tababarka shaqaalaha xarumaha codbixinta ee nidaamka tiknoolajiyadda</p>	<p>6.20 Warbixinada Guddiga ee tababarka shaqaalaha xarumaha codbixinta</p>	
<p>6.21 Diyaarinta barnaamijka wacyigalinta daneeyayaasha ee maareenta natijoyinka doorashada.</p>	<p>6.21 Juum 2020 boqolkiiba boqol waxaa lagu wacyi galiyay daneeyayaasha nidaamka shaqaaleysiinta shaqalaha ku meel gaarka</p>	<p>6.21 warbixinada kormeerka Guddiga</p>	
<p>6.22 Diyaari hanaanka shaqada maareenta khilaafadka natijada doorashada</p>	<p>6.22 Waxaa la dhisay nidaamka xallinta khilaafadka doorashoyinka ugu danbeyn Juun2018</p>	<p>6.22.1 sharciyadda Guddiga xallinta khilaafadka doorashada 6.22.2 qoraallada kulamada Guddiga xallinta khilaafadka</p>	
<p>6.23 Dajinta baratakoolada shaqada Guddiga oo dhan iyo horumarka laga gaaray qeybaha oo dhan dhinaca xasuusta hay'ada</p>	<p>6.23 Dhismaha arshiifka guddiga ee dukumentiyada guddiga oo dhan June 2017.</p>	<p>6.23 Diiwaannada Guddiga.</p>	

Dulmar kooban	Ujeedooyin ku saleysan tusmooyin la cadeyn karo	Sida loo qeexaayo caddeymaha	Suura galnimo
Natiijada 7#: Qiimeenta doorashada ka dib la sameeyey.	7.1 Waxaa la qabtay hab lagu qiimeynayo doorashada meertadeeda oo dhan iyo sidii doorashada oo dhan u dhacday Juun 2018.	7.1 Daraasadda warbixinta qiimeynta doorashada ka dib	7.1 Daraasadd warbixinta doorashada ee GMDQka.
	7.2 Waxaa loo isticmaalay qorshe dajinta cusub casharadii waaweynaa ee laga bartay qiimeynta doorashadii hore	7.2 Qorshaha istaraatijiyada cusub ee Guddiga oo lagu dhisay casharadii laga bartay daraasadii qiimeenta doorashada ka dib	7.2 Qorshe istaratijiyad cusub ee GMDQ sameysto kaaso ka cashar qadanya darasadda.

CUTUBKA SHANAAD

5. QORSHAHA DABA GALKA

Hordhac

Qorshaha istaraatiijiyadda ayaa waxaa uu soo bandhigayaa barnaamijyada Guddiga ee shanta sano ee soo socota. Waxaa hubaal ah hadii la raaco habkan, Gudigu wuxuu awoodayaa in uu garto Hiigsigooda: Guddi Doorasho oo islaxisaabtan leh layskuna halleyn karo, kaasoo dhisaya kalsoonida iyo aaminaadda ay dadka Soomaaliyeed ku qabaan hannaan doorasho oo daahfuran loona dhan yahay. Ujeeddada howshan laga leeyahay waa: Doorasho Guud ugu dambayn 2020.

- 5.1 Guddiga doorashado waxa uu caddeeyay waxyaabaha muhiimka u ah ee lagu qiyaasi karo dabagalka fullinta howlaha iyo dhamestirka natiijooyinka, qaab dhismeedkaan ayaa waxaa halbeeg u noqon doona sida hannaanka doorashada ee shacabka soomaaliyed uga qeybgalaan.
- 5.2 Qorshaha istaraatiijiyadda ayaa waxaa lagu daba gali doonaa hannaanka xoghaynta Gudigu ku qiimeynayo howlaha, in ay u fulayaan sidii loogu talagalay iyo in ay gaaraan natiijooyinkii laga filayay. Si kale hadii loo yiraahdo, waa hab lagu qiimeynaayo wax qabadka .Qorshahaan wuxuu horseedi doonaa in la helo qaabab lagu helaayo macluumaad ay go'aan ku qaataan go'aan Sameeyayaasha marka ay qiimeynayaan fulinta barnaamijka. Sidaa darteed, qorshahani waa hab maamul oo dib u baari doono horumarka, gacan ku haynaya dhibaatooyinka iyo arrimaha soo kordha wakhtiga hirgelinta.

Warbixinnada iyo Dib U Eegisyada

- 5.3 Waxaa laga filayaa shaqaalaha Guddiga in ay soo gudbiyaan warbixin xilliyeed dabagalka ayna u gudbinyaan Guddiga iyo daneeyayaasha markii loo baahdo. Warbaxinnadaas ayaa siin doonta warbixin ku saabsan heerka uu marayo fulinta howlaha. Sidoo kale waxaa laga filayaa in shaqaalaha Gudiga ay soo shaac bixiyaan dhibaatooyinka waawayn ee adkaynaya fulinta howlaha. Natiijooyinka ku meel gaarka ah ka tarjumaya baahida loo qabo in dib xoog loo saaro barnaamijka ama dib loogu eego xeeladaha la doortay, Guddiga waxa uu samayn doona isbedelka lagu saxayo sida ugu haboon.

Natiijooyinka Hannaanka Shaqo

- 5.4 Qorshaha Kormeerka waxaa loogu talagalay in lagu aruuriyo xogta iyo macluumaadka ku saabsan hawlaha la fuliyay. Natiijooyinka kormeerka ayaa

waxaa waajib ah in Guddigu ku lahaado saameyn iyo maareyn. Haddii loo baahdo daraasaad qoto-dheer iyo sahan ayaa la samjeyn doonaa si loo helo macluumaad gaar ah si ay u kabaan waxa lagu helay kormeerka iyo dabagalka caadiga ah.

- 5.5 Waxaa muhim ah in kormeerka iyo fulinta ay noqdaan kuwa taageera ujeedooyinka Gudiga ayadoo la xaqiijinayo in kormeerku noqon mid u keena caqabado fulinta howlaha. Sidaas darteed, isku dheeli tirka iyo miisaanka kormeerka iyo fulinta sida in uu jiro qoondaynta xikmad waqti iyo khayraadka ka dhexeeya labadooda. Sidaas awgeed, Qorshaha Kormeerida waa in uu san cullays ku noqon fuliyayaashii howsha halkii uu ka caawini lahaa fulinta howlaha.

Waajibaadka Shaqaalaha Xoghaynta

- 5.6 Shaqaalaha xoghaynta waxaa laga doonayaa in ay soo uruuriyaan wararka la xiriira warbixinada kormeerka ee la diyaariyay. Si loo maamulo xogta waxaa looga baahanyahay dhamaan shaqaalaha ka qabyqaadasho firfircoon ayagoo ku xaqiinjindoona doona macluumaad ku saabsan nooc ay ku soo jeediyaan tilmaamahooda midaas oo si haboon loo soo ururiyey, loona falanqeeyay iyo warbixino qoraal ah.

Qaab Dhismeedka Qorshaha Kormeerka

Natiijada/ howlaha	Tilmaamayaa- sha	Bilowga xogta	Bar- tilmaameed	Nuuca ma- cluumaadka	Qofka/ waaxda masuulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natiijada 1#						
Qaab dhismeed sharci oo awood leh ayaa lagu aasaasay doorashada						
1. Waa la aasaasay Guddiga maareeynta khilaafaadka doorashada "GMKD"	GMKD ayaa la abuuray lana dayaariyay qorshe howleedkooda (GMKHD)	Sharciga Guddiga	100% Waa la dhameystiray sharciyadii iyo xeerarkooda	1. Xeerarka 2. Shuruudaha la raacayo	Guddiga	Shaqaalaha, hawlaha iyo taageerada xagga saadka
2. Qabyo qoraalka shuruucda doorashada xeerarka anshaxa waa la diyaariyay.	1. Waa la diyaariyay dhammaan shuruucda iyo xeerarka la xiriira doorashada. 2. Waa la qoray xeerarka anshaxa doorashada ee xisbiyada siyaasaded, murashaxiinta, goob jogayaasha iyo warbaahinta.	Xeerarka Guddiga	100% waa la dhameestiray shuruucda iyo xeerarka	1. Waa la dhameestiray qoristii sharciyada iyo xeerkiisa 2. Xeerark anshaxa ee xisbiyada siyaasaded, warbaahinta iyo goob jogayaasha.	Sharci	Shaqaalaha, hawlaha iyo taageerada xagga saadka
3. Buuga sharciga ee shaqaalaha ku hagaya howlaha	Waa la diyaariyay buuga sharciga ee shaqaalaha ku haga howlaha	Sharciga shaqaalaha rayidka	100% shaqalahu waa la siiyaya buuga howlgalka	1. Sharciga shaqaalaha rayidka 2. Sharciga shaqada iyo shaqaalaha Guddiga	Shaqada iyo shaqaalaha	Shaqaalaha, hawlaha iyo taageerada xagga saadka

Natiijada/ howlaha	Tilmaama- yaasha	Bilowga xogta	Beegsi	Nooca Maduumaadka	Qofka/ waaxda masuulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natiijada 2#: Waa la aasaasay awood ku filan howlaha Guddiga						
1. Waa la qoray sifooyinka shaqada iyo tilmaamahooda tilmaamaha shaqada iyo cadeymahooda	Waa la qeexay wadooyinkii lagu horumarinlahaa shaqaalaha iyo sifooyinkii shaqada	Sifooyinkii shaqada hadda jirta	Waa la hagaajiyay dhamaan sifooyinkii shaqada	Sifooyinka shaqada ee cusub	Xoghayaha guud, xafiiska shaqada iyo shaqaalaha	Shaqaalaha, hawlaha iyo taageerada xagga saadka
2. Waa la qoray shaqaaha	Shaqaaale aqoon leh ayaa la tartansiiyay	Siyaasada shaqada iyo shaqalaha	100% shaqaalihii loo baahnaa waa la qoray ayagoo la marsiiyay nidaam furan oo tartan ah	1. Buuga sharciga ee shaqada iyo shaqaalaha 2. Tirada shaqaale la shaqaaleeyay	Xoghayaha guud, xafiiska shaqada iyo shaqaalaha	Shaqaalaha, hawlaha iyo taageerada xagga saadka
3. Buuga sharciga iyo habkii shaqada ee hagilaha shaqaalaha	Waa la diyaariyay buuga sharciga iyo Howlgalada	Sharciga shaqaalaha rayidka	100% waa la siiyay shaqaalaha buuga howlgalada	Sharciga shaqaalah rayidka iyo qorshe howleedka Guddiga	Xoghayaha guud, xafiiska shaqada iyo shaqaalaha	Shaqaalaha, hawlaha iyo taageerada xagga saadka

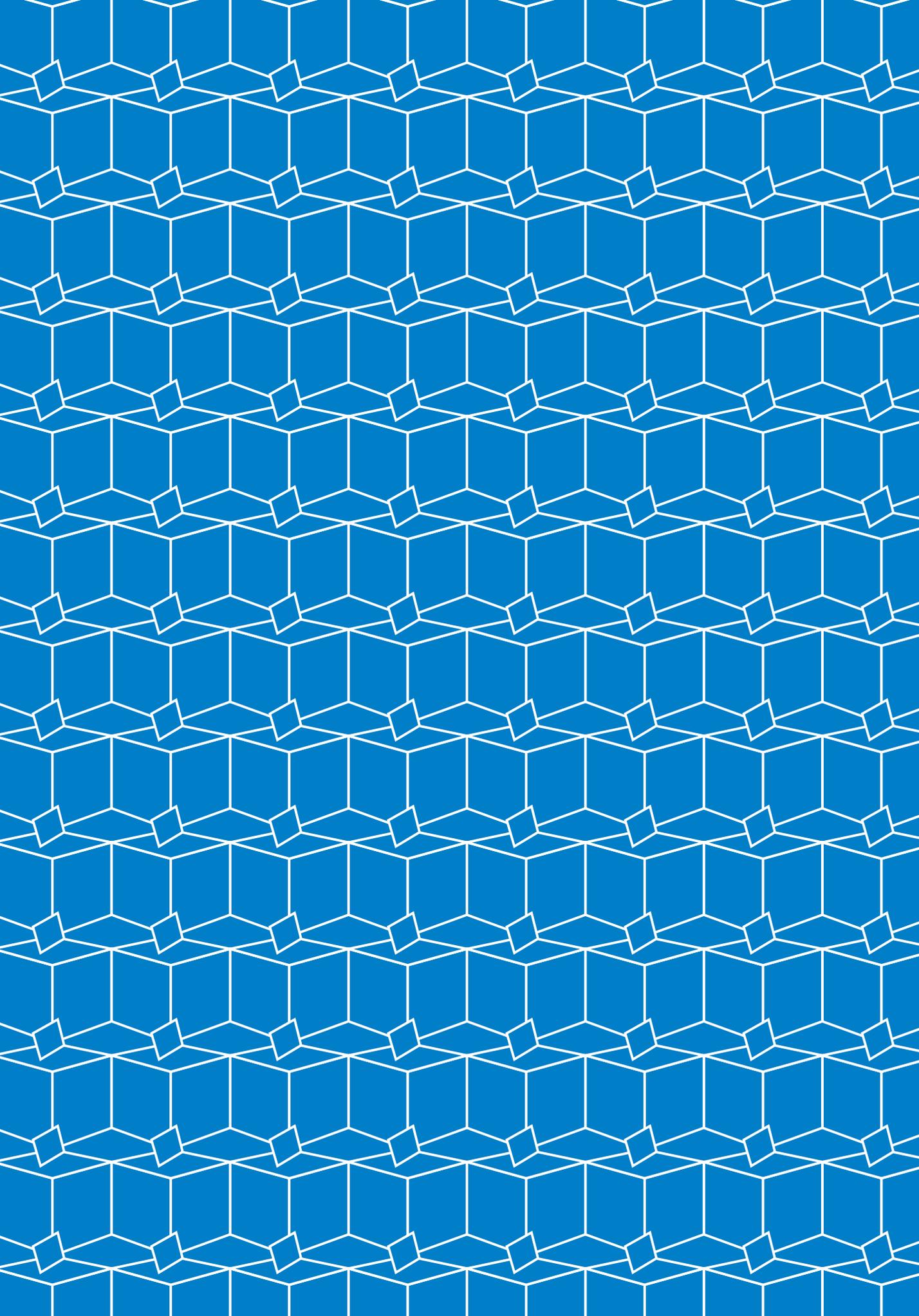
Natiijada/ howlaha	Tilmaama- yaasha	Bilowga xogta	Beegsi	Nooca Maduumaadka	Qofka/ waaxda masuulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natiijada 3#: Codbixiye ogaal u leh xuquuqda iyo waajibaadka doorashada.						
1. Qorida buugaagta waxbarashada madaniga ah iyo midka codbixiyaha.	Waa la qoray buugaagtii waxbarashada madaniga ah iyo midka codbixiyaha.	Eber	100% waa la qoray buugaagtii waxbarashada madaniga ah iyo midka codbixiyaha.	Tirada buugaagtii la qoray	Wacyigalinta shacabka	
2. Tababar tabarayaasha hogaamin doona waxbarashada madaniga ah iyo mida codbixiyaasha	Waa la tababaray tabarayaashii horkici lahaa waxbarashada madaniga ah iyo tan codbixiyaha oo loo fidinayo oo lagu qabanayo goobaha iyo xarunta way nee Guddiga	Eber	100% waa la tababaray shaqaalaha Guddiga ee goobaha iyo xarunta	1. Tirada shaqaalaha goobta ee la tababaray 2. Tirada tababarada la qabtay 3. Tirada gobalada la gaaray 4. Tirada tababarayaasha 5. Tirada howl fuliyayaasha	Wacyigalinta shacabka	
3. Fuli ololo lagu warbaahinayo wabarasha madaniga ah iyo mida codbixiyaha	1 Waa la fuliyay ololihii lagu warbaahinayay wabarasha madaniga ah iyo mida codbixiyaha 2. Waa la qoondeeyay mabdigii lagu dhaqi lahaa warbaahinta	Eber	100% laga baahiyay qaranka	1. Tirada warbaahinta 2. Nooca warbaahineed ee la adeegsaday (Daabiciid, telaflashin, raadiyo iyo warbaahinta bulshada ee meel kasta gaaraya) 3. Meelaha laga baahiyay	Howlgalka	

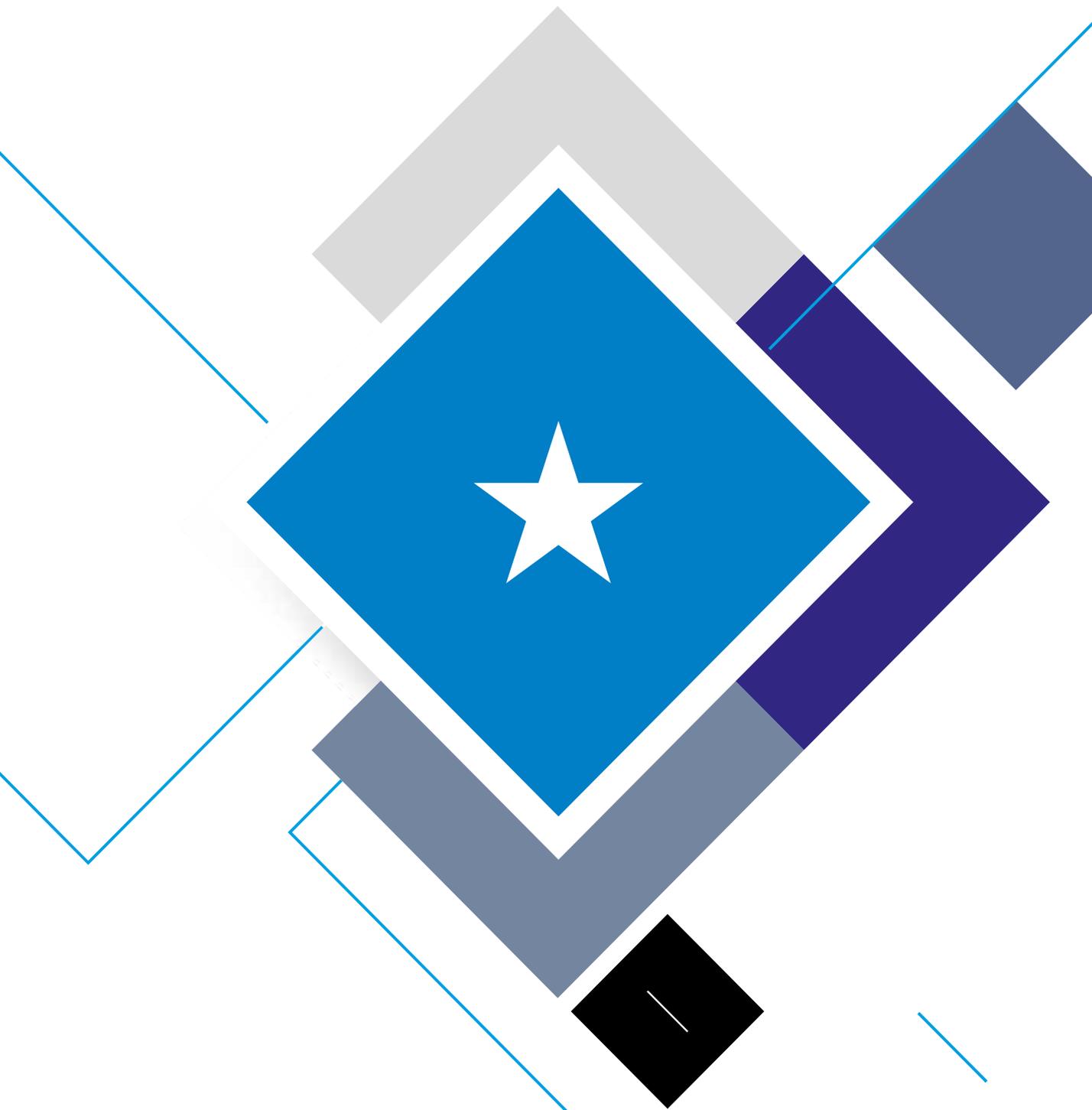
Natiijada/ howlaha	Tilmaama- yaasha	Bilowga xogta	Beegsi	Nooca Ma- cluumaadka	Qofka/ Waaxda Mas'uulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natiijada 4#: Diiwaanka codbixiyaasha xaqa u leh						
1. Diiwan galinta dhamaan codbixiyasha muteystay	Boqolkiiba inta codbixiyaal ee la diiwaan geliyay	Eber	6 million ayaa lagu qiyaasay codbixiyaasha xaqa u leh; waxaana la filayaa in la diiwaangaliyo 80%	Waa la diiwaangeliyay codbixiyaashii xaqa u lahaa	Shaqada iyo shaqaalaha, Agaasimaha howlgalka, waaxda diwaan galinta howlaha warbixiyayaha	
2. Samaynta qorshe holweed.	Waa la sameeyay qorshe howleedkii	Eber	Daabac qorsha howleedkii	Howgalkii oo Sawiran	Shacigii howlgalka	
3. Tababar shaqaalaha diiwaan gelinaya codbixiyaasha.	Waa la tababray shaqaalaha diiwaan galinta codbixiyaha	Eber		1. Tirada tabarada tababarayaasha t 2. 100% waa la tababaray shaqaalaha	Qaybta howlgalka, Shaqada iyo shaqaalaha	

Natijada/ howlaha	Tilmaama- yaasha	Bilowga xogta	Beegsi	Nooca Ma- cluumaadka	Qofka/ Waaxda Mas'uulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natijada 5#						
Sharciyaynta xisbiyada siyaasadeed, musharaxiinta iyo warbaahinta si loo hubiyo in ay si siman u wada shaqeeyaan.						
1. Sameeynta siyaasada iyo habraaceedii	Waa la sameeyay siyaasadii iyo habraacii	Eber	100% waa la sameeyay siyaasadii iyo habraacii	Siyaasadii iyo habraacii la daabacay	Waaxda sharciga	
2. Sameeynta xeerka anshaxa taasoo ayka go'antahay fulintiisa xeerarka dhaqanka u dejisan gudihiiisa.	Waa la diyaariyay xeerka anshaxa	Eber	100% waa la sameeyay	Xeerka anshaxa oo saxiixan	Waaxda sharciga	
3. Horumarinta ololaha wacyi galinta	Waa la hormariyay ololaha wacyi galinta	Eber	100% ayaa la gaaray ololaha wacyi galinta	1. Tirada simin-rada, kulamada iyo tababada 2. Tirada ka qey-Qoftabgalayaa-sha 3. Warbaahinta tabisay 4. Xogta ugu danbeysay ee websitka	Waaxda howlaha wacyigalinta bulshada	

Natijada/ howlaha	Tilmaama- yaasha	Bilowga xogta	Beegsi	Nooca Macluumaadka	Qofka/ Waaxda Mas' uulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natijada 6# Waxaa la qabtay doorasho nabad ah, la isku halayn karo, xor iyo xalaal ah oo ka tarjumaysa rabitaanka shacabka Soomaaliyeed						
1. Samaynta habka shaqaale qorista, tababarada iyo bixinta mushaarka shaqaalaha goobaha codbixinta	100% waa la sameeyay habka shaqaale qorista, tababarada bixinta mushaarka shaqaalaha goobaha codbixinta	Eber	50,000	1. Buugaga tababarka iyo shaqaale qorista 2. Tababarka tababarayaasha ee shaqaalaha goobaha codbixinta 3. Nidaamka loo isticmaalay mushaar bixinta 4. Tirada shaqaalaha la tababaray	Waaxda shaqada iyo shaqaalaha, maamulka, maaliyada iyo howlgalka	
2. Samaynta xarunta codbixinta.	100% waa la aasaasay xarunta codbixinta	Eber	10,666	1. 110,666 ayaa lagu qiimeeyay goobaha codbixinta 2. Waa la xaliyay baahiyadii aasaasi-ga ahayd 3. 100% waa la diyaariyay qalabkii/agabkii doorashada	Waaxda howlgalka	
3. Sameeynta aqoonsiga iyo tababarada loogu talagalay wakiilada musharaxyada, warbaahinta iyo goobjoogayaasha..	100% waa la sameeyay aqoonsiyadii iyo tababaradii loogu talagalay wakiilada musharaxyada, warbaahinta iyo goobjoogayaasha	Eber	25,000	1. Tababarka iyo buugaagta lagu aqoonsaday 2. Tirada la tababaray ee wakiilada musharaxiinta, goobjoogayaasha iyo warbaahinta	Waaxda howlgalka	
4. Sameeynta Guddiga maamulaya khilaadfka doorashada	Waa la sameeyay Guddiga maamulaya khilaadfka doorashada	Eber	7 Guddi	1. Buug sharciyada 2. Buuga tababarka 3. Tirada goobjoogayaasha ka ka socday gobolada	Guddiyada	

Natijada/ howlaha	Tilmaama- yaasha	Bilowga xogta	Beegsi	Nooca Macluumaadka	Qofka/ Waaxda Mas'ulka ka ah	Cududda lagama maarmanka ah
Natijada7#: Qiimayn ayaa laga diyaariyay doorashadii la qabtay						
1. Maamulka oo is kala shaqeeya taageerida dib u habaynta- dejinta la soo jeediyay	Waxaa la aqoonsaday dhamaan daldalooladii ku jiray sharciga iyo sidii dib loogu habayn lahaa	Eber	3 Sharci	1. Warbixinadii sharci yaqaanka iyo talooyinkoodii 2. Fikradaha maamulka xukumada	Guddiga	
2. Daabacaada warbixintii kama dambaysta ahayd ee habraaca doorashada	Waxaa la daabacay hal warbixin oo kama dambays ah	Eber	3,000	1. Warbixinta goobjogayaasha 2. Warbixinta warbaahinta 3. Warbixinta Guddiga xalinta khilaafaadka 4. Warbixinta shaqalaha 5. Warbixinta Guddiga	Guddiga	

www.niec.so

National Independent Electoral Commission

Guddiga Madaxa Bannaan ee Doorashooyinka Qaranka